Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KUPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 286 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gruodžio-Dec. 6, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriaučiai

Jurgis Kuraitis.
Tragiška Jo Mirtis.
Siekėsi Mokslo, Žinių.
Ištikimas Veikėjas.
Rašo R. MIZARA

Žmogaus nelaimė, ar gal laimė, glūdi tame, kad jis nežino, kada išsiskirs iš gyvųjų tarpo.

Jurgis Kuraitis praėjusį ketvirtadienį buvo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-mosios kuopos mitinge.

Kuraitis buvo 1-mosios kuopos korespondentas, — per metų eilę jis tas pareigas ėjo gerai, aprašydamas Laisvėje ir Tiesoje kuopos veiklą.

Mitinge jis visuomet smulkiai susižymi kiekvieną kuopos svarbesnį tarimą, kad nepamirštų; taip darė ir šiuo sykiu.

Kuopos mitingas baigiasi. Tūli valdybos nariai su kitais draugais, tame skaičiuje ir Jurgis Kuraitis, susitaria dar pasivaišinti, — tai ne pirmas kartas, tai paprastas reiškinys beveik kiekvienoje Brooklyno lietuvių draugijoje, klube ar organizacijos kuopoje.

Bet, štai, penktadienio rytą, — skaudi žinia: **Jurgis Kuraitis mirė.** Jurgio Kuraičio nebėra!

Grįžęs namo, eidamas laiptais viršun, Jurgis, sakoma, pašlijo, susižeidė, na, ir bevežant ligoninėn,—mirė.

★ ★ ★

Jurgis Kuraitis buvo 60 metų amžiaus, — jis gimė 1888 m. gegužės 15 d., Vadžgiryj, Kauno gubernijoj.

Amerikon atvyko gerokai prieš pirmąjį pasaulinį karą. Čia jis gyveno Connecticut valstijoj, gyveno ir vakarinėse valstijose.

Žinau tiek, kad jis kadaise dirbo Kalifornijoje miškuose. Vėliau, ten pat, Eureka mieste, turėjo įsigijęs biznį, kurį greit pardavė, nes jis nebuvo biznieriaus tipo žmogus.

Vėl grįžo į rytus, o vėliau—atgal į vakarus.

Velionį pirmą kartą sutikau Chicagoje bene 1924 metais.

Jis buvo visokių amatų žmogus, — dailydė, bučeris ir kitokis.

★ ★ ★

Velionis Jurgis visuomet labai troško mokslo, troško įsigyti daugiau žinių.

Bene 1925 metais, susitaupęs kiek tiek centų, jis nuvyko Valparaisan ir ten per tūlą laiką mokėsi, — ten, universitete, atsiminkim, daug Amerikos lietuvių kadaise įgijo žinių, įgijo mokslo.

Iš ten Jurgis ir vėl grįžta į rytus, į Naugatuck, kur gyvena jo brolis Adomas. Berods, per tūlą laiką jis dirbo savo brolio mėsinėje. Taipgi veikė visuomeniškai.

★ ★ ★

Prieš 15-ką metų Jurgis Kuraitis atvyksta į Brooklyną ir siūlosi čia dirbti ekspeditorium, kuris mums buvo reikalingas.

Pradeda jis čia dirbti ir dirba ligi savo mirties. Dirba ištikimai, dirba gerai. Jo darbas: mašinėle užadresuoti laikraštį, suvynioti, sudėti į Jungt. Valstijų pašto maišus, paskui—nuvežti laiku į paštą.

Taip buvo kasdien ir kasdien, per 15-ką metų!

Atsiminkit, gerbiamas skaitytojau: **per penkioliką metų ant jūsų laikraščio adresas buvo velionio Kuraičio uždėtas.**

Darbas gan įkyrus, nuobodus, dirbti tenka rūsyje, presrūmyj, kur ventiliacija nepergeriausia.

Bet Jurgis buvo tvirtas. Niekad jis net rimčiau nesusirgo. Visuomet atrodė sveikas, stiprus ir dar galėjo ilgai dirbti.

★ ★ ★

Velionis Jurgis Kuraitis buvo visuomenininkas.

Jis buvo ALDLD Centro Komiteto narys, Laisvės bendrovės direktorius ir jų pirmininkas.

Darbininkų judėjimui jis buvo ištikimas, atsidavęs draugas, veikėjas.

Netikėta, tragiška jo mirtis — nuostolis mūsų judėjimui, nuostolis ir dienraščiui Laisvei, kuriai jis sąžiningai dirbo!

Na, drauge Jurgi, ilsėkis ramiai, o mes, likusieji, tęsime darbą pirmyn!

DIDĖJANT KARINĖMS LĖŠOMS, BŪSIĄ PAKELTI FEDERALIAI TAKSAI

Valdininkas Sako Fabrikantams, "Pelnai Ne Griekas"

New York. — Kadangi didėja išlaidos kariniams tikslams ir užsienių šelpimui (prieš komunizmą), tai gal turės būti pakelti federaliai taksai, pareiškė prekybos sekretorius Charles Sawyer, atvykęs iš Washingtono į Amerikos Fabrikantų Sąjungos suvažiavimą. Augant karinėms išlaidoms, gal taip pat reikėsią įvesti valdinę kontrolę tūliems dalykams, sakė Sawyer.

Jis ramino fabrikantus, kad nebijotų Trumano valdžios, nors Trumanas rinkimų vajuje smerkė didžiuosius pelnininkus. Sawyer pareiškė, "pelnai nėra griekas."

Šimtai Pareigūnų Pasitraukė Dėl "Ištikimybės" Koštuvo

WASHINGTON. — 330 valdžios tarnautojų bei aplikantų pasitraukė todėl, kad Trumano agentai kvotė jų "ištikimybę." 35 atrasti "neištikimais" davė apeliacijas. Keletas jų tapo sugrąžinta tarnybon, apie tiek pat atmesta. Kitų apeliacijos dar neišspręstos.

Per "ištikimybės" koštuvą pervaryta 2,000,000 valdinių tarnautojų.

Pratęsiamas Jungtinių Tautų "Seimelis"

Paryžius. — Jungtinių Tautų seimas 46 balsais prieš 6 nutarė dar vienus metus palaikyti vadinamą "mažąjį seimelį," kuris veiktų protarpyje nuo vieno reguliario seimo iki kito.

Sovietai ir jų draugai smerkė tokį seimelį; nurodė, kad jis mindžioja Jungtinių Tautų konstituciją, kuri nepripažįsta jokių panašių seimelių.

Seimelis sudaromas iš "visų" Jungtinių Tautų — po vieną atstovą nuo kiekvienos.

Praeitame seimelyje nedalyvavo nei Sovietai nei draugingieji jų kaimynai; jie nedalyvaus ir dabar nutartame seimelyje.

Nankingas Būsiąs Užimtas Šį Mėnesį

Nanking, Kinija. — Amerikos pasiuntiniai ir amerikiniai korespondentai Nanking, Kinijos sostinėje, lemia, jog šio mėnesio pabaigon kinų komunistai - liaudininkai galės užimti Nankingą ir Šanghajų, didžiausią Kinijos uostamiestį.

Pasirašyta Karinė Sutartis su Lotynų Amerikos Kraštais

Washington. — Jungtinės Valstijos pasirašė karinę "apsigynimo" sutartį su 20 Pietinės ir Centralinės Amerikos kraštų. Sutartis žada, kad tie Lotynų Amerikos kraštai išvien su Jungtinėmis Valstijomis kariaus prieš bet kokią valstybę, kuri užpultų bent vieną iš susitarusių šalių.

Jeigu jankiai susikirstų su bet kuria valstybe Europoj ar Azijoj, tai Jungtinės Valstijos taip pat galėtų pašaukti Lotyniškosios Amerikos kraštus padėti jankiams atmušti vadinamą užpuoliką.

Jungt. Valstijos pasižadėjo padėti perginkluot Lotynų Amerikos armijas.

Hoffmanas Ragina Kuopti Karo Medžiagas iš Svetur

WASHINGTON. — Marshallo plano administratorius Paulius Hoffmanas ragino valdžią išgauti kuo daugiausia karinių medžiagų iš šalių, kurias remia Marshallo fondas prieš komunizmą. Hoffmanas patarė negaišuoti, nes Kongresas nutarė tiktai 4 metams Marshallo planą palaikyti.

Amerika užmoka už gumą (robą), metalus ir kitas strategines medžiagas, kurias pristato šalys, šelpiamos šimtais milionų ir bilionais dolerių pagal tą planą.

Šis planas pakrikštytas Ekonominio Bendradarbiavimo Administracija.

FORRESTAL REIKALAUJA 23 BILIONŲ KARINIAMS TIKSLAMS

Washington. — Karinių jėgų viršininkai įspėjo prez. Trumaną "nesilpnint" Amerikos.

Trumanas manė, jog sekamais metais turėtų užtekti 15 bilionų dolerių ginkluotoms jėgoms. Bet generolams ir admirolams tatai atrodo "per mažai."

Visų ginkluotų jėgų sekretorius James Forrestal reikalavo 23 bilionų dolerių armijai, laivynui ir orlaivynui per metus.

ORAS. — Būsią šiltoka.

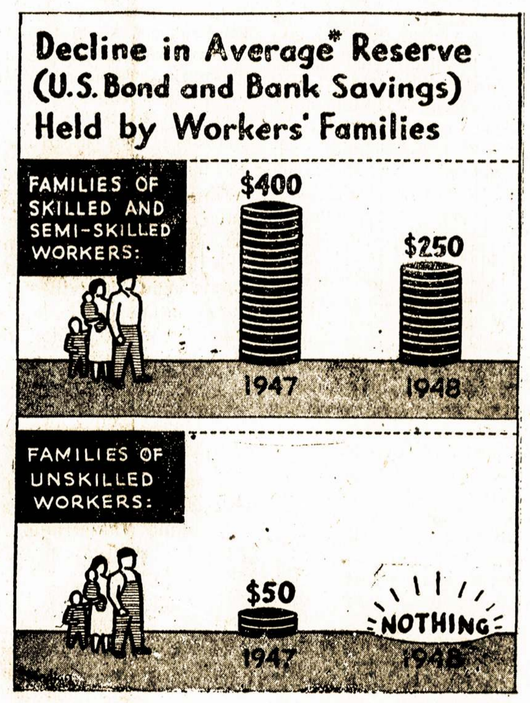

Unijų centro leidinyje CIO Economic Outlook atspausdintas braižinys parodo, kaip pakilusios kainos staiga mažina šeimos taupmenis. Braižinys paremtas oficialiame tyrinėjime surinktais faktais.

Jungtinės Tautos Skiria Komisiją Izraeliui su Arabais Taikyti

Paryžius. — Politinis Jungtinių Tautų seimo komitetas 42 balsais prieš 2 nutarė paskirti tarptautinę komisiją Izraelio valstybei taikyti su arabais. Ta komisija taip pat spręs apie sienas tarp Izraelio ir arabų.

Komisija galės nesilaikyti pernykščio Jungt. Tautų seimo nutarimo dėl rubežių tarp žydų valstybės ir arabų; ji galės nepaisyti nei Bernadotte'o plano dėl Palestinos padalinimo tarp žydų ir arabų.

Komisija bus sudaryta iš trijų šalių atstovų. Juos skirs penki didieji Jungt. Tautų Saugumo Tarybos nariai — Amerika, Sovietų Sąjunga, Francija, Anglija ir Kinija.

Jungt. Tautų politinis komitetas 26 balsais prieš 18 atmetė angliškąjį Bernadotte'o pasiūlymą atiduoti Transjordano karaliui visą arabiškąją Palestinos dalį.

Politinis komitetas daugumą balsų užgyrė amerikinį siūlymą paskelbt Jeruzalę ir apylinkę tarptautine sritim, kurią Jungtinės Tautos tiesioginiai valdytų.

(Izraelio prezid. Chaim Weizmannas pirm keleto dienų užreiškė, jog Izraelis nepaleis Jeruzalės iš savo rankų.)

Francija Protestuoja Prieš Ruhr Pramonių Grąžinimą Vokiečiams; Siūlo Savo Planą

Washington. — Francija užprotestavo prieš anglų-amerikonų nutarimą sugrąžint vokiečiams angliakasyklas ir plieno - geležies fabrikus Ruhr srityje, vakarinėje Vokietijoje.

Francija per savo ambasadorių Henrį Bonnetą Washingtone pasiūlė tokį planą:

Išardyt vokiečių trustus-korporacijas Ruhr krašte į atskiras savistovias pramones.

Pašalint nacius iš vadovybės tenaitinėse angliakasyklose ir plieno - geležies fabrikuose.

Talkininkai privalo vis kontroliuoti anglies ir plieno gamybą Ruhr srityje ir spręsti apie kapitalo įdėjimus į tas pramones.

Francijos seimas pasmerkė anglų-amerikonų pasimojimą grąžint vokiečiams Ruhr krašto kasyklas ir didžiuosius fabrikus; sako, tai būtų karinių Vokietijos jėgų ugdymas iš naujo.

Neišskirt Negrų, Šaukia Kristaus Bažnyčių Taryba

CINCINNATI, Ohio. — Protestonų Kristaus Bažnyčių Taryba atsišaukė į valdžią ir baltuosius amerikiečius, kad panaikintų bet kokį skirstymą negrų ir kitų "spalvuotų" žmonių nuo baltųjų.

Tai bažnyčių tarybai priklauso 27 religijos su 28,000,000 narių.

Washington. — Valdžia planuoja, kaip vakarinės Europos kraštai turės apsikeisti bei dalintis išlavintais darbininkais, pagal pramonės reikalus viename ar kitame krašte. To reikalauja Marshallo planas.

KINŲ KOMUNISTAI SMARKIAI NAIKINA 250,000 TAUTININKŲ

Pertvarko Savo Jėgas Tolesniem Žygiam Prieš Čiangą

Nanking, Kinija. — Kinų komunistai - liaudininkai atitraukė savo armijos dalis nuo Pengpu ir iš tūlų pozicijų į rytus paliai Huai upę.

Tie komunistų kariuomenės junginiai pasiųsti talkon savo armijai, kuri visomis pusėmis atakuoja 250,000 Čiang Kai-šeko tautininkų, pabėgusių iš Sučovo miesto. Komunistai - liaudininkai įnirtusiai naikina tą ketvirtį miliono tautininkų armijos.

Tautininkų komanda skelbė, kad jie atgavę tūlas pozicijas Pengpu-Huai upės srityje (iki sugrįš komunistai, apsidirbę su anais 250,000 tautininkų).

Pietinė Koreja Prašo Ameriką Sudaryti Jai 100,000 Armiją

Seoul, Koreja. — Dešiniojo pietinės Korejos prezidento S. Rhee'o valdžia atšaukė į Ameriką, kad padėtų suorganizuoti ir apginkluoti 100,000 tautinės Armijos. Prašo ir karinių lėktuvų.

Rhee'o valdžia sako, reikią stiprinti jos karines jėgas prieš komunistų sukilimą ir prieš bijomą "įsiveržimą" iš šiaurinės Korejos pusės.

Šiaurinė Korejos pusė buvo Sovietų užimta. Ten įsikūrė liaudies respublika. Tuomet Sovietų vyriausybė nutarė ištraukti savo kariuomenę iš šiaurinės Korejos apie naujus metus.

Amerikos valdžia pareiškė, jog ir toliau laikys savo armiją pietinėje Korejoje.

Anglų Seimas Šelpia Savo Judžius Prieš Amerikinius

LONDON.—Anglijos seimas nutarė paskolinti 20 milionų dolerių angliškom judamųjų paveikslų kompanijom. Valdžios atstovas sakė, reikia padėti joms plačiau išvystyti judžių pramonę, suprantama, varžytinėms prieš amerikonų judamuosius paveikslus.

Tos anglų judžių kompanijos ir dabar turi gero pelno.

ČIANGO PATI TIKISI GAUSINGOS PARAMOS IŠ AMERIKOS

Washington. — Kinijos diktatoriaus Čiang Kai-šeko pati 4 valandas tarėsi su valstybės sekretorium Marshallu. Tai jau antras jos pokalbis su Marshallu.

Po paskutinio pasitarimo, jinai sakė reporteriams, jog laukia stiprios karinės paramos iš Amerikos prieš kinų komunistus - liaudininkus.

Šią savaitę jinai matysis su prez. Trumanu.

ROMA.—Užsieninis Italijos ministras Sforza pasakojo, kad Bulgarija ir kiti demokratiniai Balkanų kraštai "per daug ginkluojasi."

Kainos Vis Dar Kyla, Sako Darbo Departmentas

WASHINGTON.—Paskutinę lapkričio mėnesio savaitę maistas ir kiti produktai sandėliuose visoje šalyje bendrai pabrango dešimtadaliu nuošimčio, kaip raportuoja valdinis darbo departmentas.

O prez. Trumano vyriausias ūkinis patarėjas Dr. Ed. Nourse pirm trejeto dienų pasakojo, būk kainos atslūgsta.

Tebeverda Kruvinos Riaušės Syrijoj

Beirut, Lebanas. — Pranešama, jog vis dar siautėja kruvinos riaušės Damaske, Aleppoj ir kituose Syrijos miestuose. Riaušininkų susidūrimuose su kariuomene ir policija užmušta bent tuzinas žmonių, sužeista pora šimtų.

Valdžia įvedė griežtą karo stovį.

Teigiama, jog riaušes kelia fanatiški arabai-mahometonai todėl, kad valdžia nešturmuoja Izraelio valstybės Palestinoje.

(Syrijos armija mėgino šturmuot Izraelį, bet izraeliečiai supliekė Syrijos kariuomenę ir nutrenkė ją atgal per sieną.)

Nuskendo Tūkstančiai Čiango Bėglių

Nanking, Kinija. — Susprogo Yangtze upėje Kinijos tautininkų laivas; nuskendo 3,000 turčių ir šmugelninkų, kurie bėgo iš sostinės Nankingo. Jie nešdinosi, bijodami artėjančių kinų komunistų - liaudininkų.

Laivan buvo susigrūdę 3 kartus daugiau asmenų, negu normalis skaičius.

Abdulla Pasiskelbsiąs Palestinos Karaliumi

Beirut, Lebanas. — Pranešama, kad arabiškas Transjordano valdovas (Anglijos pastumdėlis) Abdulla šiomis dienomis pasiskelbs visos Palestinos karaliumi.

LONDON.—Amerika jungia savo oro jėgas su vakarų Europos oro jėgomis.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Po Sučovo Žlugimo

Strategiškai svarbus Kinijos miestas Sučov (Suchow) tapo okupuotas komunistinių armijų. Sučovas, atsiminkime buvo skaitomas didžiausia Čian Kai-šeko tvirtove. Ten buvo sukrauta daug ginklų ir amunicijos, ten buvo palaikoma daug kareivių, nes tai labai svarbus miestas, tai "vartai į Nankingą," dabartinę Kinijos sostinę.

Sučovas tapo okupuotas komunistinių armijų. Čiang kai-šekinės armijos, kurios ilgai buvo laikomos Sučove, iš miesto pasileido bėgti į pietus. Jos, veikiausiai, bus sunaikintos, jei komunistams nepasiduos.

Taigi "vartai į Nankingą" yra žinioje komunistų. Kaip bus toliau, niekas šiuo metu negali pasakyti, bet visi daviniai rodo, kad neužilgo to paties susilauks ir Nankingas ir Šanghajus, ir Hankowas. "Kinijos Mississippi," *Yangtze* upė, neužilgo bus žinioje komunistinės-liaudinės vyriausybės, kuri oficialiai dar negyvuoja, bet kuri visvien veikia.

Ligi šiol komunistų žinioje yra apie vienas trečdalis visos Kinijos žemės ir apie du šimtai milijonų (pusė) Kinijos gyventojų. Taipgi komunistų žinioje yra apie vienas trečdalis visos Kinijos pramonės — fabrikų, kasyklų, ir t.t.

Toji Kinijos sritis, kurią šiandien valdo komunistai, yra turtingiausia, pramoningiausia ir tirščiausiai žmonių apgyventa.

Visa tai rodo, kur link pučia vėjas.

-:-:-:-

Peipingo-Tientsino srityje dar yra "sala," kurią valdo nacionalistai, čiang-kai-šekininkai. Neužilgo, be abejojimo, ir toji sritis pereis komunistų žinion.

Toje srityje yra Tangšano anglies kasyklos, — kasyklos, kuriose dirba angliakasiai, daugiausiai gyveną komunistų užimtuose miesteliuose!

New York Times korespondentas Jean Lyon aną dieną kalbėjosi su tais angliakasiais, klausinėdamas, ką jie mano apie Čiang Kai-šeką ir komunistus.

Angliakasiai jam atsakė:

— *Mes komunistų nebijom, kadangi jie stato; mes bijomės Čiang Kai-šeko, kuris viską griduna.*

Tai reikšmingas atsakymas ir jis labai gerai pavaizduoja žmonių nusistatymą linkui dabartinės padėties Kinijoje.

Čiang Kai-šekas įsako savo kariams: pasitraukdami iš miesto, naikinkite viską, nepalikdami akmens ant akmens, jei tik galite, jei tik suspėjate, tarytum tas miestas ar miestai būtų paliekami kokios kitos valstybės okupantams.

Ką tai reiškia?

Tai reiškia didžiausių niekšystę Kinijos žmonėms. Nes ką gi reiškia griovimas? Ką gi reiškia turto naikinimas? Tai reiškia palikimą milijonų kiniečių vargui ir skurdui. Naikindamas turtą, griaudamas fabrikus, degindamas namus, Čiang Kai-šekas naikina ir degina pačių Kinijos žmonių turtą, sunkina jų gyvenimą, temdo jiems ateities perspektyvas.

Komunistai taip nesielgia.

Komunistai moko žmones saugoti savo turtą, kaip savo akį, nes komunistai žino, kad tasai turtas yra liaudies ir turės liaudžiai tarnauti.

Komunistai išdalina dvarų žemes valstiečiams arba bežemiams, o Čiang Kai-šekas šaudo žmones, kurie nori žemės, nori gražesnio gyvenimo!

Na, ir mūsų vyriausybė, Washingtono, ligi šiol sukišo fašistui Čiang Kai-šekui apie 6 bilijonus dolerių ir dar žada daugiau jų duoti. Mes duodame Čiang Kai-šekui dolerius, kad jis už juos galėtų naikinti Kinijos liaudies turtą, kad jis galėtų šaudyti Kinijos žmones už tai, kam jie nori gražesnio, laisvesnio, laimingesnio gyvenimo.

Tam turėtų būti padarytas galas dabar, tuojau, gerai žinant, jog Čiang Kai-šeko režimo joki dolerių maišai, niekas neišgelbės!

Menachem Begin

Į Jungtines Valstijas neseniai atvyko iš Izraelio tūlas Menachem Begin, "Izraelio Laisvės Partijos" vadas.

Jis čia tūlų buvo sutiktas nepaprastu entuziazmu. Jam ruošiami bankietai, jam pasitikti daromi specialūs mitingai.

Begin'ui pasitikti buvo suorganizuotas 1,000 asmenų, — amerikiečių, —, komitetas, kurin įeina visokių pažiūrų žmonių, tame skaičiuje darbo unijų vadų!

Kas gi tas Begin'as? Kas toji jo "laisvės partija"?

Tai niekas daugiau, kaip *fašistų partija,* — tai žydų nacionalistų - fašistų, kurie neperseniai buvo pasimoję durti nugaron dabartinei Izraelio valdžiai.

Kaip čia tas viskas įvyko, kad Begin'as ir jo pasekėjai galėjo apgauti nemažai net ir gan gerų amerikiečių?

Niekas kol kas negali pasakyti. Vienas aišku: jie buvo apgauti!

Dabar mokslininkas Albert Einsteinas, kuris pats yra žydų kilmės, taipgi kiti mokslininkai, išleido bendrą pareiškimą, atvirai smerkiantį Begin'ą.

Pareiškime sakoma, jog Begin'as yra niekas daugiau, kaip atstovas fašistinės partijos, skelbiančios, būk žydų tauta esanti aukštesnė už kitas tautas (taip sakė naciai apie vokiečius). Tai fašistinė partija, besinaudojanti Mussolinio ir Hitlerio katekizmo punktais, taikomais Izraeliui.

Būtų gerai, kad kiekvienas pažangus žmogus juo greičiau atsiribotų nuo šito negeistino svečio.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

BALSAS PRIEŠ IMPERIALISTINĘ KONSPIRACIJĄ

Argentiniečių l i e t u v i ų Vienybė griežtai smerkia imperialistinę konspiraciją prieš pasaulinę taiką. Laikraštis rašo:

Imperialistinė konspiracija prieš pastovios taikos užtikrinimą, naudojant visas propagandos galimybes, kurias tik gali vartoti, šiuo momentu pasiekė aukščiausią išsivystymo laipsnį. Reakcinio imperializmo grupės deda pastangas tapti tautų šeimininkais ir tiesioginiais jų valdytojais. Nori pravesti joms savo įsakymus ir priversti eiti keliu, kuris veda prie suirimo ir laisvės praradimo.

Imperializmo skleidžiamieji kariniai nuodai užpildo ištisas laikraščių špaltas. Kad atsiekus savo užsibrėžimus, konspiratoriai prieš tautų ramybę dirba išsijuose ruošdamiesi prie naujų pasaulinių žudynių. Bet viso pasaulio liaudis, kuri yra patyrusi karo sunkumų naštą, yra tvirtai nusistačiusi kovoti prieš visus karo padegėjus ir kurstytojus, eidama kartu su taiką mylinčiomis ir ją ginančiomis valstybėmis, kurių priešakyje stovi galingoji taikos tvirtovė Tarybų Sąjunga.

Kovoje už taikos išlaikymą ir tautų vienybę šiandien darbo klasė užima pirmą vietą. Ji atkakliai kovoja prieš visus tuos, kurie mojasi suskaldyti tautų vienybę, siekdami tą panaudoti reakcinio kapitalo sumanymų įvykdymui. Imperializmo pavergtųjų šalių darbo klasė stoja kovon prieš išorinį imperializmą savo šalių nepriklausomybės gynimui. Vykstantieji dideli streikai Prancūzijoje ir Italijoje tai geriausi įrodymai darbo klasės pasipriešinimo prieš Valstrvčio turčius ir aiškiausi išreiškimai tų šalių liaudies norų.

UN Generalinėje Asamblėjoje tarybinės delegacijos atstovų pasiūlymas sumažinti ginkluotas jėgas gavo didžiausią pritarimą iš visų progresyvių ir taiką mylinčių sluoksnių pusės. Visų šalių darbininkai išreiškė savo solidarumą ir didelį pritarimą tiems tarybinių atstovų pasiūlymams, kuriuose mato vienatinį būdą užtikrinimui pastovios taikos ir draugiško tautų sugyvenimo.

Viso pasaulio progresyvių jėgų vieningumas, jų bendradarbiavimas su galinga socializmo šalimi ir taikos tvirtove — Tarybų Sąjunga, tai galinga užtvara, kuri nedaleis Valstryto turčiams įvykdyti savo agresyvinių tautų pavergimo planų ir užtikrins pilną visoms tautoms nepriklausomybę, jų klestėjimą, galutiną pasiliuosavimą nuo išorinio kapitalo ir pastovią taiką pasaulyje.

LIETUVIAI IR LIETUVIAI

Negalima nė įsivaizduoti, kokius milžiniškus darbus nudirbtų Amerikos lietuviai jeigu visi įsitraukų į naudingą darbą. Deja, tik dalis jų dalyvauja visuomeniškuose sąjudžiuose. Kita dalis nesitraukia nuo pečiaus savo stuboje.

Panašiu klausimu rašo klerikalų Amerika:

Po sunkaus savaitės darbo, šeštadieniais - sekmadieniais Amerikos lietuvis suranda laiko nueiti į susirinkimą, į paskaitą, į parengimą, vakarą. Daugumas jų dalyvauja choruose, ansambliuose. Dirba kultūrinį darbą arba dalyvauja kultūriniame darbe. Prie šito reikia dar pridėti lietuviškos spaudos palaikymą. Šitoki lietuviai tai mūsų tautos žvaigždės. — Bet yra ir kitokių. Jie daug laiko praleidžia karčemose, daug laiko sugaišta, daug sveikatos suėda, centus praleidžia, šeimose pragarą sukuria. Šitoki lietuviai, tai savo pačių ir mūsų tautos didžiausia nelaimė. Bet nėra tos nelaimės, iš kurios išbristi negalima. Reikia tik valios, pasiryžimo ir noro pasekti anuos garbinguosius savo brolius.

Pilnai reikia sutikti su čionai pareikštomis mintimis. Ypatingai reikėtų pabarti klasiniai sąmoningus, susipratusius lietuvius. Tiek to pažangaus darbo, o tiek mažai jame aktyviškai dalyvauja!

DARBO ĮDĖTA DAUG, BET PADARYTA TIK ŽALOS

Vienas pabėgėlis rašo apie lietuviškų knygų ir laikraščių leidimą Vokietijoje. Jis pateikia įdomių davinių. Jis sako:

Tremties gyvenime visi išleidžiami spaudiniai registruojami ir po kėletas jų egzempliorių saugojami. Juos visai privačiai registruoja Memmingeno stovykloje gyvenas bibliografijos mėgėjas Al. Ružancovas. O apsaugai visi leidiniai siunčiami į Šveicariją, kur sudarytas bibliografijos archyvas. Jį tvarko ir saugo Dr. Gerutis.

Iki šiol, tai yra, iki lapkričio mėn. 1 d., viso įvairių neperiodinių leidinių išėjo 739 įvairiais pavadinimais ir įvairaus turinio knygų.

Imant paskirai metais šie leidiniai yra šiaip pasiskirstę:

1945 metais — 93 knygos.
1946 m. — 268 knygos.
1947 m. — 228 knygos ir šiais metais
1948 — 150 knygos.

Apie 173 knygos dar šiais metais turi išeiti, jos jau parašytos ir spaudai atiduotos. Tuo būdu šiais metais viso turi išeiti 323 knygos.

Periodinės spaudos, tai yra, laikraščių įvairiais pavadinimais išėjo:

1945 m. — 149
1946 m. — 256
1947 m. — 132 ir
1948 m. — 71. (N., lapkr. 30 d.).

Tai be galo daug darbo ir pastangų įdėta. Bet kiek iš tų knygų ir laikraščių naudos Lietuvai ir lietuvių tautai bei šiaip žmonijai? Ogi jokios naudos nėra. Toji literatūra neša tik žalos tiek lietuviams, tiek žmonijai.

Koks gi tų leidinių turinys? Apie ką kalba tų knygų autoriai? Ką rašo tos daugybės laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai? Matėme tūlus tų laikraščių, žinome jų turinį, o pagal juos labai saugiai galima spręsti turinys ir visų tų laikraščių ir knygų. Devyniasdešimt devyniais nuošimčiais jų turinys susideda iš niekinimo Tarybų Lietuvos ir lietuvių tautos didvyriškų kovų amžinai atsikratyti išnaudotojų ir parazitizmo.

Tuo būdu tie šimtai knygų ir laikraščių tiktai pakenkė lietuvių tautai.

Kodėl tos knygos ir tie laikraščiai pakenkė visai žmonijai? Pakenkė todėl, kad tuose leidiniuose beveik iš kiekvienos eilutės trykšta kurstymas prie naujo pasaulinio karo. O kiekviena propaganda už naują karą yra prasižengimas prieš visos žmonijos reikalus.

KAS TIK UŽ TAIKĄ, TAS "MASKVOS AGENTAS"

Naujienų s u p r a t i m u, šiandien didžiausias nusidėjimas kalbėti apie taiką ir už taiką. Ir kas tik išdrįsta darbuotis už taiką, tas jau turi būti, jų supratimu, "Maskvos agentas," arba "Maskvai parsidavėlis."

Tokion "bėdon," matyt, pakliuvo Argentinos atstovas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, Argentinos užsieninių reikalų ministras Juan A. Bramuglia. Per mėnesį laiko būdamas Tarybos pirmininku, jis bandė išlyginti nesusipratimus tarpe Tarybų Sąjungos ir kitų didžiųjų valstybių dėl Berlyno. Su juo kartu eina kitos kelios mažosios šalys, kurios turi atstovybę Saugumo Taryboje, ypatingai Australijos atstovas Evatt. Jų "nusidėjimas" labai didelis. Naujienos rašo:

"Bramuglia ir kitų penkių mažųjų valstybių delegatai nori būtinai prikalbinti Vakarų demokratijas taikintis su bolševikais. Galimas daiktas, kad už argentiniečio nugaros veikia kas nors kitas, kuris jį skatina. Nebūtų nuostabu, jeigu pasirodytų, kad į ausį kuždą koks nors sovietų įgaliotinis arba draugas" (N., lapkr. 30 d.).

Taip Grigaitis ir apsidirbo su Bramuglia ir tų kitų penkių valstybių atstovais. Jiems, girdi, diktuoja "sovietų įgaliotinis arba draugas."

Kas kita būtų, jeigu tie žmonės būtinai kalbintų Vakarų demokratijas prieš bolševikus tuojau pradėti atominį karą. Jie tučtuojau taptų ne tik Grigaičio, bet visų menševikų akyse garsiausiais didvyriais.

KLERIKALO PASTABA MENŠEVIKUI

Nors Grigaitis vergiškai pataikauja klerikalams, bet, matyt, tūliems klerikalams to neužtenka. Jie veikiausia nebus pasitenkinę, kol Grigaičio nematys prie kun. Balkūno spaviednyčios klūpant. Štai tūlas Dūdelė rašo:

Pastaruoju laiku kiekvieną dieną tenka labai nustebti, kai , paimi paskaityti "Naujienas." Dažnai tenka pakartotinai žvilgterėti į pirmą puslapį, ar kartais ne "Vilnį" skaitai. Savo nuolatiniais užsipuolimais prieš BALF-ą "Naujienos" dažnai ir "Vilnį" pralenkia. Taip pat dažnai pasirodo straipsnių, dergiančių Nepriklausomą Lietuvą, Lietuvos kariuomenę, Lietuvos atstovus užsieniuose ir tt.

Nenuostabu todėl, kad "Naujienos," ypač naujųjų imigrantų tarpe, nustoja gero vardo... (Draugas, lap. kričio 30 d.)

Tai rimta pastaba Naujienoms, kad jos turi taisytis ir daugiau nieko neberašyti, kas galėtų klerikalams nervus gadinti.

Washington. — Kongreso komitetas pernagrinės finansinę valdžios paramą įvairiom šalim.

Klaidinga Darbo Unijų Filosofija

Industrinių Organizacijų Kongreso (CIO) metinė konvencija, šiomis dienomis įvykusi Portland, Ore., atidengė vieną labai pavojingą darbo unijų judėjime tendenciją. Jei šiai tendencijai nebus pastotas kelias, tai visas Amerikos darbininkų judėjimas gali susilaukti labai nemalonių rezultatų.

Minėtoji konvencija užgyrė Pildomosios Tarybos apkaltinimus prieš CIO New Yorko Miesto Tarybą. Ne tik užgyrė apkaltinimus, bet priėmė ir nutarimą šią tarybą paleisti arba perorganizuoti.

Kuomi pasiremiant išneštas New Yorko Miesto CIO Tarybos pasmerkimas? Berods pats sunkiausias kaltinimas yra tas, kad šita taryba griežtai išstojo prieš pakėlimą važiuotės fėro. Mat, už fėro pakėlimą išėjo Transporto D a r b i n inkų Unija, kuriai priklauso New Yorko miesto požeminių ir iškeltųjų traukinių darbininkai, taip pat busų ir gatvekarių vairuotojai. Miestas pažadėjo tiems darbininkams pakelti algas tik tokiam atsitikime, jeigu fėras bus pakeltas. Todėl ši unija, kuri, beje, priklauso prie CIO, kovojo už fėro pakėlimą, nepaisant to, kad fėro pakėlimas yra priešingas darbo žmonių interesams ir nepaisant to, kad visos kitos darbo unijos išstojo prieš fėro pakėlimą.

Portlando CIO konvencija paskaitė kitų unijų kovą prieš fėro pakėlimą nusidėjimu prieš Transporto Darbininkų Uniją ir prieš visą CIO!

Pažiūrėkime į šitą logiką. Plieno trustas sako, kad jis negali darbininkams pakelti algų, jeigu nebus pakelta plieno kaina. Tuo būdu tos unijos, kurios kovos prieš plieno kainos pakėlimą, nusidės CIO Plieno Darbininkų Unijai, ir turėtų būti nubaustos, kaip buvo nubausta New Yorko Miesto CIO Taryba! Arba, daleiskime, kad rūbų pramonės savininkai sako, jog jie negali bei neturi iš ko pakelti rūbsiuviams algų, jeigu nebus pakeltos rūbų kainos. Ir tuo būdu visos CIO unijos turi pritarti rūbų kainos pakėlimui, arba jos nusideda prieš CIO, nes rūbsiuvių unija priklauso prie CIO.

Tai kur tokia logika nuves? Ji nuves prie to, jog CIO unijoms bus uždrausta kovoti prieš kainų pakėlimą! Tai skamba visiškai beprotiška, bet toks precidentas jau tapo padarytas. Jeigu unijoms nevalia kovoti prieš važiuotės fėro pakėlimą, tai kodėl joms turėtų būti valia kovoti prieš visų kitų kainų pakėlimą? Jeigu kova prieš fėro pakėlimą yra kova prieš transporto darbininkus, kaip paskaitė CIO prezidentas Murray ir visa vadovybė, tai taip pat kova prieš rūbų, plieno, maisto, avalų, kainų kilimą yra nusidėjimas prieš tų pramonių darbininkus!

Ar galima su šia, visiškai nauja, filosofija sutikti? Negalima. Ilgainiui jinai sudemoralizuos visą darbo unijų judėjimą.

Darbininkų kovos prieš kainų kėlimą negalima išaiškinti priešišku žygiu organizuotų darbininkų interesams. Kas gi daugiausia kenčia nuo aukštų kainų, jeigu ne darbininkai? Kas darbininkus verčia kovoti už algų pakėlimą, jeigu ne kainų kilimas?

Kad samdytojų klasė teisinasi, jog ji negali pakelti algų be kainų pakėlimo, tai naturalu. Tik stebėtis reikia, kad Philip Murray jais tiki.

Jeigu pavartysime CIO unijų laikraščius, tai surasime, jog kiekvienas jų sistematiškai faktais įrodinėja, kad Amerik. kapitalistai šiandien žeriasi dar niekados negirdėtus pelnus. To paties CIO ekonomistai yra ištyrę ir įrodę, kad samdytojai šiandien labai lengvai gali pakelti darbininkams algas be jokio kainų tolimesnio pakėlimo. To negali nežinoti Murray ir visi CIO vadai.

Dienraščio Laisvės
BANKETAS
ĮVYKS
SAUSIO 30 JAN.
1949
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 ATLANTIC AVE.
Richmond Hill, L. I. N. Y.

ŠYPSENOS

KAI MES BUVOM JAUNAMEČIAI

Kai mes buvom jaunamečiai,
Dainą tvėrėm palei pečių,
Katinėlį mes šokdinom,
Manėm — daug, oi, daug mes žinom.

Kai mes buvom piemenukai,
Mums rupėjo akmenukai, —
Mes juos mėtėm, kiek mums tiko,
Kol aplinkui nebeliko.

Kai mes buvom pusbernėliai,
Mums patiko dobilėliai, —
Dobilėliuos arklius ganėm,
Naują dainą prasimanėm.

Kai užaugome berniokais,
Nebėgiojom taip su striokais, —
Mes iš lėto viską darėm,
Ar tai sėjom, ar tai arėm.

Tik dabar jau — seniais virtę,
Nebenorim eit į pirtį,
Nes pirty perdaug mums karščio,
O nėra ten šaltabarščių.

St. Jasilionis.

VAIRUMŲ PUSLAPIS

Pavojingosios Kojų Ligos

Kojų liga, kuria serga Anglijos karalius Jurgis Šeštasis, nėra tiktai karališka liga. Ji neretai kliudo ir eilinius žmones.

Dėl panašios ligos buvo nupjautos abidvi kojos vienams mūsų pažįstamam lietuviui, puikiam vyrui. Ieškodamas pagalbos, jis išeikvojo didelę dalį savo sutaupymų.

Tada nebuvo dar jokio vaisto kojoms apsaugoti nuo gangrenos ir gyvybei išgelbėti tokiame atsitikime.

Tiktai pirm poros metų New Orleans daktaras Robertas A. Katz išrado patikimesnę gyduolę nuo tos nelaimės. Apie šią gyduolę žemiau bus plačiau paaiškinta.

Kas tai do Liga?

Skaudžiausios ir pavojingiausios kojų ligos yra dvi: arterinių kraujagyslių sukietėjimas (arteriosklerosis) ir Buerger's liga.

Buerger's ligoje sukreka kraujas didesnėse kraujagyslėse, arterijose ir vėnėse, tolydžio naikina šias kraujagysles ir iššaukia gangreną.

Širdies ligos ir cukraligė taip pat tramdo kraujo apytaką kojose ir sukelia skausmus.

Kuomet arterinės kraujagyslės kojose labai sukietėja, tai žymia dalim užtvenkia kraujo apytaką, gali privesti prie gengrenos ir prie reikalo kojas nupjauti, kad būtų išgelbėta ligonio gyvybė.

Gyduolė

Truro Ligoninės daktaras R. A. Katz, New Orleans mieste, pirm dvejų metų paskelbė savo išrastą vaistą kraujo apytakai paskatinti kojose ir gangrenai kelią pastoti.

Tai gana paprastas vaistas. Į tyrą, distiliuotą (išgarintą) vandenį yra įdėta pustrečio nuošimčio etherio, sumaišyto su *dextrose* cukrum. Šis gi cukrus gaunamas iš medaus, iš vynuogių ir kitų vaisių.

Gydymui vartojama 24 kvortos distiliuoto vandens ir etherio ir dextrose cukraus skiedinio.

Vienu pradėjimu į kraujagyslę vėnę mažu-pamažu suleidžiama 12 kvortų tokio skiedinio. Tam tikras prietaisas šį skiedinį nuolat varvina, lašas po lašo, į vėnę.

Kitu žygiu panašiai suleidžiama 12 kvortų to skiedinio į vėnę.

Kaip ši gyduolė taiso ligonio kojas, daktaras Katz sekamai raportavo:

— Tas etherio skiedinys palengvino d i d ž i u o s i u s skausmus. Bet jis suvaidino ir dramatišką vaidmenį — sutaupė cukraligines (diabetines) kojas, kurias būtų reikėję nupjauti, kuomet kojose jau buvo atsiradę sausosios ar šlapiosios gangrenos ženklai.

Etheris, tur būt, paskatina šalutinių arba pagalbinių kraujagyslių veikimą.

Etherio skiediniu buvo gydoma daugiau kaip 100 žmonių, kurie sirgo cukraligė, turėjo arterinių kraujagyslių sukietėjimą kojose ir kentėjo nuo visų laipsnių gangrenos. Nė vienas jų nemirė nuo šio gydymo.

Tiktai tokiuose atsitikimuose, kur liga buvo išsivyščiusi iki labai pavojingo laipsnio, reikėjo kojas nupjauti; bet retai kada buvo tokio reikalo; dažnai užteko tiktai kojos pirštą nupjauti, o ne pačią koją.

Etherio skiediniu dažnai sustabdomas tolesnis gangrenos vystymasis.

Tuo pačiu vaistu buvo gydoma ir Buerger's liga ir pavojingo arterijų sukietėjimo liga kojose. Tiktai dviejuose atsitikimuose nepavyko — vienas ligonis buvo 76 metų amžiaus, o kitas 86 metų, sako daktaras Robertas Katz.

Teigiama, kad jo išradimas naudojamas ir anglų karaliaus kojoms gydyti.

N. M.

Naujas, "Greičiausias" Rakietinis Lėktuvas

Amerikos laivyno oficieriai praeitą savaitę išbandė naują, "greičiausią" rakietinį lėktuvą Point Magu dykumoj, Californijoj. Sako, šis lėktuvas galėtų skristi 1,500 mylių per valandą, tai yra, beveik dvigubai tiek, kaip garsas. Bet jo greitis buvęs pažabotas, taip kad jis lėkė tik po 10 mylių per minutę; todėl nuskristų 600 mylių per valandą.

Tas lėktuvas, vadinamas Gorgon IV, automatiniai skrenda, be žmogaus jame. Jis galįs būti vairuojamas radijo bangomis nuo žemės.

Bet Gorgon IV ne pats pakyla nuo žemės. Jis prikabinamas prie kito lėktuvo, taip iškeliamas aukštyn ir tada atkabinamas.

Naujasis lėktuvas yra tik 22 pėdų ilgio ir 10 pėdų pločio (per sparnus); sveria 900 svarų ir gali neštis 700 svarų gazolino.

Bandymuose visi tie 700 svarų gazolino sudegė per 12 minučių; tuomet lėktuvas nukrito, nuskridęs viso 120 mylių. Tai yra toliau, negu šios rūšies kariniai lėktuvai bet kada skrido.

Prie minimo lėktuvo pritaisytas automatiškas parašiūtas, taip kad krisdamas lėktuvas nesudūžtąs, o tik apsidaužąs, sako United Press.

Mokslininkai pranašauja, jog bus išvystyti metalai 5 iki 10 sykių stipresni, negu dabartiniai.

Daugiau maistingų dalių bulvėse pasilaiko, kuomet jos su žieve verdamos ar kepamos.

GYDYTOJŲ SUSIVIENIJIMAS PRIEŠ PRIVALOMĄ SVEIKATOS APDRAUDĄ

Amerikos Gydytojų Susivienijimas skelbia kovą prieš Trumano valdžios planą, kuris siūlo įvest verstiną sveikatos apdraudą amerikiečiams.

Tų gydytojų susirinkimas praeitą savaitę St. Louis mieste smerkė verstiną valdinę sveikatos apdraudą ir vadino ją "socializmo užkorimu medicinai."

Atremti verstinai sveikatos apdraudai, jie apdirbinėjo savo planus, kaip žmonės galėtų savanoriai apsidrausti, kad už tam tikrus metinius įmokėjimus galėtų būt aprūpinti gydytojų patarnavimais ir ligoninėmis.

Daktaras Louis H. Bauer, Gydytojų Susivienijimo direktorius, kalbėjo:

— Pašaliniai žmonės siūlo užkarti valdinę kontrolę gydytojų profesijai, nepaisydami nei publikos nei medikalės profesijos ir nesuprasdami tų reikalų.

Dr. Bauer baugino amerikiečius:

— Jeigu biurokratinė vyriausybė nusakys, kaip reikia gydyti ir kiek už tai atlyginti, tad medikaliai patarnavimai bus prasti, mašinaliai ir paviršutiniai.

Jis, žinoma, bijojo prisiminti, kaip valstybiniai gydytojai ir ligoninės Sovietų Sąjungoj sekmingai aptarnauja ligonius, be jokio mokesnio iš tų žmonių pusės.

Dr. Bauer ir kiti Amerikos Gydytojų Susivienijimo vadai vengė prisipažinti, kad į savo profesiją jie žiūri, kaip į kapitalą, kuris turi jiems nešti pelną be jokio apribojimo — juo daugiau gausi, juo geriau.

Kalbėdami neva visuomenės naudai, jie kartu pašiepė parodymus, kad eilinis amerikietis neturi ištekliaus sumokėti šimtus bei tūkstančius dolerių už vidutinę operaciją ir kelias savaites ligoninėje.

Dr. M. Friedmanas įtarė, kad valdžia daro tik politinius manevrus, pataikaudama tiem žmonėm ir žadėdama jų sveikatą apsaugoti per privalomą apdraudą.

Friedmanas mėgino užginčyti faktą, jog neturtas priverčia amerikiečių dauguomenę apleisti savo sveikatos reikalus. Jis, pagaliau, nukalbėjo, kad žmonės "daug daugiau pragerią," negu išmoką gydytojams ir ligoninėms.

Friedmanai nekreipia dėmesio į tai, jog milionai amerikiečių, vyrų ir moterų, visai neragauja alkoholio; kiti milionai tik retkarčiai įsigeria, ir alkoholio biznis daugiausiai pelno iš tam tikro skaičiaus nuolatinių, smarkių gėrikų.

Didis skaičium, Amerikos G y d y t o j ų Susivienijimas yra nepažangi, konservatyvė organizacija, apsvaigusi savanaudiško "laisvojo verslo" filosofija.

Gydytojų Susivienijimas statys visokias skerspaines privalomai visuotinai sveikatos apdraudai. Bet jeigu eiliniai piliečiai darys gana spaudimo valdžiai ir Kongresui, tai ir bus įvesta visašališka sveikatos apdrauda.

N. M.

REUMATIŠKOS ŠIRDIES LIGONIAI GALI GERAI DIRBTI IR ILGOKAI GYVENTI

"Reumatiška širdies liga" baisiai skamba, bet iš tikrųjų nėra tokia baisenybė, sako dr. Maurice Eliaser, Californijos Universiteto medicinos profesorius.

Savo straipsnyje "Journal of Rehabilitation" prof. Eliaser rašo:

— Samdytojai privalo nebijoti, kad žmogus su reumatiška širdies liga galįs bile valandą kristi darbe. Faktai rodo, jog širdiniai reumatikai nę dažniau miršta darbe, kaip ir kiti darbininkai, vidutiniai imant.

Žmonės su reumatiška širdies liga rečiau išlieka iš darbo, negu kiti. Jie pastovesni darbe už kitus.

Žmonės su kitokiais fiziniais nesveikumais yra erzesni, nervingesni, negu širdiniai reumatikai.

Vidutiniai veiklus darbas nesustabdo jiems širdies ir paprastai nėra jiems kenksmingas, sako dr. Eliaser.

Jis šaukia samdytojus daugiau tokių žmonių samdyti.

Dr. Eliaser pastebi, jog auga skaičius širdinio reumatizmo ligonių, bet didžioji jų dauguma gali dirbti. O jeigu jie išmetami iš darbo vien todėl, kad turi reumatišką širdį, tai susidaro dvigubas nuostolis —ir pramonei ir tiem žmonėm.

Netekę darbo, priversti gyventi iš elgetiškų pensijų bei pašalpų, jie skursta, sielvartauja ir gali susirgti tikrai pavojingu širdiniu reumatizmu.

Normalėse gyvenimo ir darbo sąlygose suaugęs žmogus su širdies reumatizmo liga gali dar pusėtinai ilgai gyventi, kaip tvirtinas dr. Eliaser.

J. C. K.

ATKASTAS MILŽINIŠKAS BEZDŽIONŽMOGIS

Pietinėje Afrikoje, ties Swartkrans, tapo atrasti p a l a i k a i bezdžionžmogio, kuris buvo daugiau kaip 9 pėdų aukščio. Tatai pranešta Californijos Universitetui praeitą savaitę.

Pietų Afrikos mokslininkas dr. Robertas Broom sykiu su to universiteto pasiųstais tyrinėtojais užtiko d i d ž iulio bezdžionžmogio palaikus viename urve. Jie rado žemutinį jo žandikaulį ir po kelis apatinius ir viršutinius dantis.

Tie dantys visai panašūs į žmogaus dantis ir labai nepanašūs į jokių bezdžionių dantis. Jie didesni, negu dantys kito bezdžionžmogio, kurio tūli kaulai buvo atrasti pirm keleto metų Javos saloje, Indonezijoje.

Mokslininkai, darydami išvadas pagal kaulų dydį, nusprendė, kad Javos bezdžionžmogis buvo 9 pėdų aukščio; o dabar atrasti Swartkrans bezdžionžmogio palaikai liūdija, kad jis buvo dar didesnis.

Javos ir Swartkrans bezdžionžmogiai buvo giminingos veislės. Abudu vaikščiojo ant dviejų kojų ir buvo artimesni žmogui, negu bet kokiai žinomai bezdžionių rūšiai. Todėl jie ir vadinami "Javos ir Swartkrans žmonėmis."

1936-38 metais Pietinėje Afrikoje buvo atrasti kalkių urvuose ir dviejų kitų bezdžionžmogių palaikai. Šie "sutvėrimai" buvo mažiukai, tiktai keturių pėdų aukščio su biskiu ir turėjo apie tiek smegenų, kaip didžiosios bezdžionės. Bet jų dantys buvo beveik toki, kaip žmogaus, tik krūminiai dantys didesni. Jie ant dviejų kojų vaikščiojo ir gyveno tarp 500 tūkstančių ir 5 milionų metų atgal, kaip sprendžia mokslininkai.

Dar pirmiau buvo atrasta Kinijoje dantys vadinamo "milžino kiniško bezdžionžmogio." Sprendžiant sulig dantų, manoma, kad jis buvo pustrečio sykio tokio dydžio, kaip šiandieninis žmogus.

Evoliucijos mokslininkai teigia, kad visi minimi bezdžionžmogiai buvo artimesni bei tolimesni dabartinės žmonių veislės pirmatakai.

J. C. K.

Dentistai Gali Padėt Kovai Prieš Vėžį

Reikėtų lavinti dantų gydytojus pažinti ankstyvus vėžio ligos ženklus burnoje; tuomet galima būtų nuo mirties apsaugoti 80 nuošimčių visų vėžio ligonių, sakė daktaras Austinas V. Deibertas.

Dr. Deibertas, valdinio Vėžio Ligų Instituto direktorius Bethesdoj, Md., kalbėjo Amerikos Viešosios Sveikatos Susivienijimo suvažiavime Bostone; pranešė, jog dabar vėžys per mėnesį numarina 7,500 amerikiečių, bet galima būtų 6,000 iš to skaičiau apginti nuo mirties, jeigu vėžio liga būtų gana anksti susekta ir negaišuojant gydoma.

Dr. Martin Cherkasy sakė, daugumai visokių ligonių sveikiau būtų namie gydytis, negu ligoninėje, jeigu jie namie gautų tinkamą priežiūrą ir reikalingus medikalius aptarnavimus.

Aišku, kad tamstai patinka dienraštis Laisvė. Norite, kad jis gyvuotų. Gyvuos, jei Laisvės popierio fondą.

Apsikrėtinas iš Užjūrio

Pagreitėjusios kelionės, ypač lėktuvais, tarp Amerikos ir kitų kraštų didina apkrėčiamųjų ligų pavojų šioje šalyje.

Žiurkės platina daug limpamųjų ligų. Jos įsiskverbia net į naujovinius, poniškai įrengtus lėktuvus.

Paskutinėmis d i e nomis žiurkė tokiu lėktuvu atkeliavo iš Europos į Jungtines Valstijas ir pragraužė vieno keleivio užkandžių maišelį.

Įvairūs Ligų Platintojai

Bet ne vien tik žiurkės, įlindusios į laivus bei lėktuvus, gali atnešti kimbamąsias epidemines ligas iš užjūrių. Tokias ligas gali įgabenti žmonės su savo daiktais, utėlėmis ir kitais vabzdžiais.

Pastaruoju laiku daugiau amerikiečių skraido Kinijon ir atgal. Kinijoje beveik visuomet siautėja cholera, tifas bei kitos limpamos ligos, jei ne vienoje vietoje, tai kitoje.

Į drabužius grįžtančių namo amerikiečių gali įsivelti viena kita utėlė, nešiojanti, sakysime, tifo ligos perus; gali apkrėsti tifu pačius keleivius arba jų artimuosius paskui pačioje Amerikoje.

Limpamųjų ligų perais gali būti suteršti įvairūs atkeleivių daiktai.

Patys atkeleiviai iš Kinijos, Japonijos ar kitų kraštų gali būti jau apsikrėtę kimbamomis ligomis, patys to nežinodami, ir tik po kelių dienų susirgti Jungtinėse Valstijose.

Laikas nuo Apsikrėtimo iki Ligos Išsivystymo

Nuo apsikrėtimo maro pėrais iki tos ligos išsivystymo praeina 6 dienos; cholera suserga žmogus už 5 dienų po apsikrėtimo jos bakterijomis; tifas išsivysto per 12 dienų; rauplės suima žmogų tik už 14 dienų po apsikrėtimo.

Suprantama, kad iš užjūrio buvo užneštos ir tos rauplės, kurios pernai žiemą taip nugąsdino milionus newyorkiečių ir kitų Amerikos miestų gyventojų.

Kaip apsaugoti amerikiečius nuo panašių "sveturgimių" ligų?

Karantinai

New Yorko ir kituose uostuose ir lėktuvų aikštėse yra karantinai (quarantines) — sveikatinės stotys. Karantinų pareigūnai peržiūrinėja atplaukiančius iš svetur laivus ir atskridusius lėktuvus. Jeigu nužiūri žiurkes arba vabzdžius, tai chemikalais išrūko laivą bei lėktuvą, kad nunuodytų tokius gyvius ir sunaikintų ligų perus.

Spalių mėnesį šiemet 582 laivai įgabeno 60,830 žmonių į New Yorko uostą, o 1,003 lėktuvai atnešė dar 19,644 atkeleivius iš kitų kraštų į newyorkines lėktuvų aikštes, neskaitant 20,000 amerikiečių, kurie tą mėnesį namo sugrįžo. Šie amerikiečiai buvo svetur įskiepyti nuo įvairių apkrėčiamų ligų, pirm gabenant juos į Jungtines Valstijas.

Apvalymo ir Skiepijimo Reikalas

Karantinų pareigūnai negalėjo ir nebandė ištirti visų dešimčių tūkstančių svetimtaučių, ar jie yra laisvi nuo kimbamųjų ligų perų. Gal reikėjo visus juos "iškašieryti" nuo tokių bakterijų? Bet niekas, suprantama, "nekąšierys" tokių gerbiamųjų atkeleivių, kaip Kinijos valdovo Čiang Kaišeko pati, nors jinai taip pat galėtų atnešti tifo utėlę, kad ir netyčia . . .

Vadinasi, dar nebuvo ir nėra tikros amerikiečiams apsaugos nuo tokių užjūrinių ligų, kaip cholera, tifas ir kitos epideminės ligos.

Kapitonas daktaras Calvin B. Spencer, New Yorko karantino galva, todėl sako:

— Kas tiktai laivu plaukia ar lėktuvu skrenda į Ameriką, kiekvienas turėtų būti įskiepytas užsienyje nuo limpamųjų ligų ir apvalytas nuo jų perų pirma, negu jam ar jai bus leista lipti į laivą ar lėktuvą.

J. C. K.

Atominis Karštis Iškėlęs Kalnus

— Atominė jėga, veikdama žemėje per milionus metų, iškėlė kalnus, — kaip tvirtino Bostono Universiteto profesorius C. W. Wolfe, kalbėdamas pastarajam susirinkime Amerikos Geologų Draugijos New Yorke.

Radiumo, uraniumo ir kitų elementų atomai mažu-pamažu iro, tapdami skirtingomis medžiagomis. Nuo atomų irimo išsivystė karštis apie 50 mylių gilumoje. Karštis tirpdė uolas, darydamas iš jų ugniakalnišką košę, vadinamą lavą. Tatai kėlė žemę aukštyn ir sudarė jos paviršiuje didžiules "pūsles" — kalnus.

Vietose, kur žemės sluoksniai toje "pūslėje" buvo silpnesni, ten prasiveržė atominiai sutirpdyta medžiaga - lava ir atsivėrė ugniakalniai, sako prof. Wolfe. O jei gana daug lavos išbėga laukan, tai žemės "pūslė" gali atslūgti.

Atomų irimo karštis ir po jūromis kelia panašias "pūsles" - kalnus; jos taip pat gali pratrūkti ir subliukšti. Todėl jūrų vandens lygis tai pakyla, tai nupuola, kaip aiškino Wolfe.

Bent 5 Metus Nebus Atominių Lėktuvų

Dar bent per 5 metus lėktuvai negalės skristi atomine jėga, kaip įspėjo dr. Robert F. Bacher, narys valdinės Atomų Jėgos Komisijos Washingtone.

Berlin. — Naujoji valdyba rytiniame Berlyne pagamino planą stambiem fabrikam perimti į visuomenės rankas.

Parašė K. Simonovas — Vertė J. Tornau

DIENOS ir NAKTYS

10—1—48 — APYSAKA — —55—

(Tąsa)

Kai priekyje, ten, kur slėpėsi vokiečių kulkosvaidis, pasigirdo kurtinąs sprogimas, Saburovas pasikėlė ir, bėgdamas ir šaudydamas iš automato, nuvedė raudonarmiečius į ataką.

Du kartus per naktį Saburovą netoli sprogusios minos užbėrė žemių grumstais. Jo vatinuko rankovę perkirto automato šūvių eilė ir lengvai apdegino kairiąją ranką. Daugelis tų, su kuriais jis ėjo į ataką, jau nebeatsiliepė į draugų balsus. Daugelis buvo sužeisti, sesutės ir sanitarai tempė juos iš kautynių lauko. Saburovas tamsoje ir įkaršty taip ir nesugebėjo įžiūrėti, ar buvo tarp sanitarių Ania.

Bendrai, mūšis pasirodė lengvesnis, negu galėjai numatyti. Tos keturios šturmavimo grupės, kurios buvo dešinėje ir kuriomis vadovavo patsai Saburovas, gana greit užėmė apkasų ruožą, skirtą jų daliai. Kai po kelių kautynių valandų Saburovas kartu su kitais ėjo valyti į kairę vedančiųjų tranšėjų, vienoje jų jis susidūrė su priešais ateinančiais automatininkais. Tai buvo vienos kairiojo sparno šturmavimo grupės kovotojai. Tokiu būdu pasirodė, kad visas šis ruožas buvo ištisai paimtas, vokiečiai užmušti arba pabėgę, o gal dalis dar slapstėsi blindažuose, kas galutinai galėjo paaiškėti tik rytmetį, šviesoje.

— O kaip ten, dar kairiau? — paklausė Saburovas. — Susijungė?

— Tarytum susijungė, drauge kapitone, — pasakė automatininkas, į kurį jis kreipėsi. — Užkūrė ten fricams pirtį.

Saburovas pagalvojo, kad tur būt, nakties uždavinys įvykdytas ir divizija vėl sujungta, bet neabejotina, kad šiame nuogame, pastatais neužgriozdintame ruože didžiausi pavojai bus rytą. Ir net tai, kad vokiečiai naktį, palyginti, buvo lengvai išmušti, nepranašavo nieko gero. Kažin ar vokiečiai susitaikė su savo nepasisekimu. Iš viso nemėgdami naktinių veiksmų, jie nakčia nemetė į kautynes stambių jėgų, matyt, tik todėl, kad nutarė tai atidėti iki ryto.

Saburovas tamsoje patikrino gyvus išlikusius žmones, kartu su viršila išdėstė kulkosvaidžius ir įsakė vienur kitur pagilinti apkasus ir, apgriuvusiuose nuo granatų sprogimų, blindažuose atnaujinti angas. Paskui jis pasiuntė du ryšinius su rašteliais — vieną pas Remizovą, kitą tiesiai į vadovietę pas štabo viršininką — atkreipdamas dėmesį į tai, kad auštant reikia laukti vokiečių kontratakos, kad jis pats lieka čia ir tik prašo greičiau atitempti minosvaidžius ir prieštankinius šautuvus. "Ir jei galima, — pridūrė jis abiejų raštelių gale, — nors du, tris prieštankinius pabūklus."

Iš Remizovo ryšinis nesugrįžo: arba jį pakely užmušė, arba Remizovas nieko negalėjo padėti. Iš Annenskio po penkių, dešimt minučių, kai jau pradėjo pilkėti, rankomis atritino dvi 45 milimetrų patrankėles guminiais ratais ir atėjo penki šarvamušiai su savo ilgomis "degtiariovkomis (Degtiarovo išrastas prieštankinis šautuvas — Vert.) ir pusantros dešimties automatininkų. Raštely, kurį atnešė ryšinis, Annenskis rašė: "Prigramdžiau, kiek galėjau. Laikykitės."

XX

Nuo aštuntos ryto, kai išaušo ir prasidėjo vokiečių ataka, iki septintos vakaro, kai sutemo ir viskas pasibaigė, praėjo vienuolika vargingančių valandų, kurių kiekvienoje kažin ar buvo bent penkios, palyginti, ramios minutės.

Kai paskutinę savaitę šitame ruože diviziją prirėmė prie pat kranto, Procenko pasistengė čia ypatingai kruopščiai įsitvirtinti. Visa aikštelė buvo išrausiota apakasų, praėjimų, po pamatų likučiais buvo iškasta daugybė urvų ir blindažų, o priekyje tysojo neplati, bet gana gili dauba, per kurią vokiečiai būtinai turėjo persiristi, norėdami pasiekti mūsų pozicijas.

Jei galėtum nubrėžti kovos lauko garsų augimo kreivę, tai šiandien ji, kaip maliarija sergančio temperatūra, triskart būtų staigiai pašokusi aukštyn ir nukritusi.

Iš ryto pradėjo apšaudyti vokiečių pulko artilerija. Paskui prie jos prisidėjo sunkieji pulko minosvaidžiai, paskui divizijos artilerija, paskui sunkieji šturmavimo pabūklai, paskui prasidėjo pasiutiškas bombardavimas. Kai griausmas pasiekė aukščiausią ribą, jis staiga nutrūko, ir vokiečiai ėmė atakuoti, be paliovos kulkosvaidžiams tratant. Ir tada visi priglūdo prie kulkosvaidžių, automatų ir šautuvų. Dauba, kuri dar prieš savaitę, pirmųjų vokiečių atakų dienomis, buvo praminta "mirties dauba," vėl pateisino savo pavadinimą: jos pašlaitės per keletą minučių buvo nuklotos negyvų ir mirštančių vokiečių kūnais. Daugelis jų nepribėgo iki apkasų tik dvidešimt, penkiolika, dešimt metrų. Atrodė, dar sekundė, pusė sekundės — ir jie peršoks šį nuotolį. Bet jie neperšoko. Mirties siaubas paskutiniąją sekundę sukaustė tuos, kurie beveik pribėgo, ir privertė juos pasukti atgal. Ir tuos, kurių neužmušė bėgant pirmyn, užmušė grįžtant atgal.

Pirmajai atakai nepasisekus, viskas prasidėjo iš pradžios. Bet jei pirmą kartą šis pragaras truko dvi valandas, tai antrą kartą jis tęsėsi penkias su puse valandos. Vokiečiai nutarė nepalikti krante nė gyvos dvasios. Visas krantas tiek buvo išraustas šovinių duobėmis, kad jei sviediniai būtų sprogę vienu metu, tai, iš tikrųjų, čia nebūtų likę nė vieno gyvo žmogaus.

Bet sviediniai sproginėjo ne vienu metu, ir ten, kur ką tik sprogo vienas, atsiradusioje duobėje jau gulėjo ir šaudė žmonės, o ten, kur sprogo kitas, žmonių nebebuvo, ir šis žaidimas su mirtimi slapukais, trukęs penkias su puse valandos, baigėsi tuo, jog besibaigiant šeštajai valandai, vokiečiams ėmus antrukart atakuoti, — apkurtę, pusiau užberti žemėmis, iš nuovargio pajuodę kovotojai pakilo savo apkasuose ir įniršę, žiauriai, tiesiog iš arti sušaudydami visus prieš juos išdygstančius vokiečius, atmušė ir šią ataką.

Tuojau griausmo kreivė vėl pakilo aukštyn. Lėktuvai užskrisdavo po penkis, po dešimt, po dvidešimt, po trisdešimt kartų ir smigdavo tiek žemai, jog sprogimo banga juos pačius kilstelėdavo ore. Nebodami priešlėktuvinės ugnies, jie šturmavo apkasus kuone iš dvidešimties metrų. Dulkių fontanai pakildavo aplinkui taip, tarsi lijo lietus.

Bombos fugasinės ir skeveldrinės, didelės ir mažytės, bombos, išrausiančios penkių metrų gylio duobes, ir bombos, kurios sprogo vos žemę palietusios, ir kurių skeveldros lėkė tiek žemai, jog skustų žolę, jei jos čia būtų; bombos, sprogstančios dviejų šimtų metrų aukštyje ir subyrančios į dešimtis mažyčių bombų, sprogstančių ore ir krintančių į žemę šrapneliu, — visa tai staugė viršum galvos kuone tris valandas. Bet kai lygiai septintą valandą vakaro vokiečiai pradėjo trečią ataką, jie tik dar kartą pripildė "mirties daubą" savo kūnais.

Saburovui pirmąkart teko matyti tokį lavonų skaičių tokiame mažame plote. Buvo vietų, kur kūnai gulėjo vienas ant kito. Kai rytą, atėjus pastiprinimui, Saburovas suskaitė žmones, jų buvo, jis gerai atsiminė tą skaičių — 83. Dabar, septintą valandą vakaro, pas jį rikiuotėje liko 35, jų du trečdaliai lengvai sužeisti. Tur būt, tas pats buvo ir kairėje, ir dešinėje nuo jo.

Apkasai buvo išvartyti, praėjimai dešimtyse vietų išgriauti tiesiais bombų ir sviedinių pataikymais, daugelis blindažų sulaužyta ir pastatyta piestu. Saburovas, kontūzytas dar užvakar, dabar beveik nieko negirdėjo. Viskas jau pasibaigė, o ausyse dar nesiliovė be paliovos dundėti.

Jei jį kada nors vėliau paprašytų atvaizduoti viską, kas nutiko tą dieną, jis tegalėtų tai papasakoti keliais žodžiais: vokiečiai šaudė, mes slėpėmės apkasuose, paskui jie nustojo šaudyti, mes kėlėmės, šaudėme į juos, paskui jie vėl ėmė šaudyti, mes vėl slėpėmės apkasuose ir, kai jie nustojo šaudę ir ėjo atakuoti, mes vėl šaudėme į juos.

(Bus daugiau)

Lietuvos Valstietijos Pasiekimai

Rašo **Kazys Liaudis.**

Didžiuliai pakitimai įvyko Lietuvos kaime Tarybų valdžios metais. Išlaisvinti iš dvarininkų ilgų amžių jungo, tapę tikrais savo žemės šeimininkais, Lietuvos darbo valstiečiai stato naują gyvenimą. Ir iš šalies su atsilikusiu žemės ūkiu, kuria ji buvo netolimoj praeity, Lietuva tampa išsivysčiusia šalimi su pirmaeiliu socialistiniu žemės ūkiu bei gyvulininkyste.

Smetonizmas ir karas

Per dvidešimt metų buržuazinio režimo Lietuvos žemės ūkis buvo perdėm užsistovėjęs. Pagrindinė valstiečių masė tolydžio skurdo, užtat nedidelė grupė išnaudotojų jų sąskaiton lobo. Antrojo pasaulinio karo metais vokiečių - fašistų okupantų trejų metų šeimininkavimas galutinai suardė respublikos žemės ūkį. Tūkstančiai valstiečių buvo apiplėšti. Hitlerininkai nusivarė į Vokietiją dešimtis tūkstančių arklių, sunaikino ir išvežė šimtus tūkstančių galvijų, kiaulių ir avių. Grūdinių kultūrų pasėlio plotas 1944 m., palyginus su prieškariniu lygiu, sumažėjo 50 nuošimčių. Vidutinis derlingumas buvo iš hektaro 33 nuošimčiais žemesnis negu 1940 m. derlingumas.

Nuo pirmųjų dienų po išsivadavimo iš hitlerinės okupacijos, lietuvių tauta pradėjo gydyt karo padarytas žaizdas. Respublik. vyriausybė buvo nutarusi imtis priemonių vokiečių okupacijos padariniams žemės ūkyje likviduoti. Buvo pravesta žemės reforma. 92 tūkstančiai bežemių ir mažažemių valstiečių gavo žemę. Tarybų valdžia padėjo naujakuriams, davė jiems didelį skaičių gyvulių, žemės ūkio inventoriaus, daug ūkinių ir gyvenamų pastatų.

Mašinos ir traktoriai

Didelę pagalbą suteikė darbo valstiečiams valstybinės mašinų - traktorių stotys. Savo galingais traktoriais jos padėjo apdirbti žemę dešimtims tūkstančių valstiečių. Broliškos tarybinės tautos ir, pirmoj eilėje, didžioji rusų tauta, suteikė neįkainuojamą pagalbą Lietuvos darbo valstiečiams. Per visus šituos metus Lietuvai buvo suteiktos didelės paskolos, aukščiausiosios rūšies sėklų. Kas kart vis daugiau mineralinių trąšų atsiunčiama respublikos žemės ūkio reikalams. Valstybės suteikta dideli kreditai žemės ūkio statybos reikalams, veisliniams gyvuliams įgyti, o taippat kitiems žemės ūkio kėlimo reikalams.

Sparčiais tempais plečiami pasėlių plotai, keliamas derlingumas, kyla gyvulių skaičius bei jų produktingumas. 1948 m. pasėlių plotai pasiekė prieškarinį lygį ,o derlingumas viršijo 1947 m. derlingumo lygį. Vyriausybės nutarimu 1949 m. bus sėjama ištisai tik rūšiniai pasėliai, kas kartu su kitomis agrotechnikinėmis priemonėmis leis aprūpinti aukštus ir patvarius derlius.

Šiais metais vasarinių ir žiemkenčių kultūrų pasėlių plotai, išplėsti palyginus su 1947 m. 79,2 tūkstančio hektaro. Žymiai padidėjo ypač vertingos grūdinės kultūros — kviečių gavimas. Pavasario sėja praėjo suglaustais terminais ir aukštu agrotechnišku lygiu.

Žemės ūkio specialistai

Agrotechnikos pagerinimui žymiai padėjo didelis ir našus žemės ūkio specialistų darbas. Reikia pasakyti, jog darbo valstiečiai tapo tikrais ir pilnateisiais savo žemės šeimininkais. Tarybų valdžios metais pasikeitė ir žemės ūkio specialistai, jų vaidmuo žymiai išaugo. Tarybinis agronomas, zootechnikas —tai darbo valstiečių masių organizatorius, jų patikimas vadovas keliant respublikos žemės ūkį, siekiant pakelti medžiaginę bei kultūrinę valstiečių gerovę.

Itin svarbus yra faktas, kad valstiečiai, turėdami prieš akis kooperatinį žemės ūkio draugijų pavyzdį, įsitikino kolektyvinio darbo pranašumu ir ėmė telktis į kolektyvinius ūkius. Dabartiniu metu respublikoje griežtai savanoriškais pagrindais įsteigta apie 300 žemės ūkio artelių.

Kolektyviniai ūkiai

Daugumoje kolektyvinių ūkių šiais metais derlius gautas ne mažesnis kaip 15 -16 centnerių iš hektaro.

Raseinių apskrities žemės ūkio artelėj "Gegužės Pirmoji" gauta vasarinių grūdų po 18,1 centnerio iš hektaro, o žiemkenčių rugių po 20 centnerių iš hektaro. Marijos Melnikaitės ir Karol. Požėlos vardo kolektyviniai ūkiai Kėdainių apskrity, kolektyviniai ūkiai Joniškio apskrity nuėmė žiemkenčių ir vasarinių kultūrų po 26-30 centnerių iš hektaro.

Jauni kolektyviniai ūkiai kasdien jaučia tarybinės vyriausybės rūpestį. Valstybinės mašinų - traktorių stotys šiais metais suteikė rimtą pagalbą kolektyviniams ūkiams, kovojant dėl aukšto derliaus. Visi respublikos kolektyviniai ūkiai pilnutinai aprūpinami reikiamu kiekiu mineralinių trąšų.

Kolektyvinių ūkių statybos reikalams šiais metais paskirta tūkstančiai kub. metrų miško, daug statybinės ir kitos medžiagos. Daugelis kolektyv. ūkių turi savo elektrinių, radijo mazgų, vaikų lopšelių, ambulatorijų, mokyklų ir klubų.

Socialistinio darbo didvyriai

Šių metų rezultatai rodo, jog ryžtingai nuėję socialistinio Lietuvos kaimo pertvarkymo keliu Lietuvos darbo valstiečiai pasiekė nemažus laimėjimus. Tarybinė liaudis aukštai vertina žemdirbio darbą. Iš sunkaus jungo jis tarybų valdžios laiku tapo garbės, didvyriškumo bei herojizmo reikalu. Už aukštų derlių gavimą kolektyvininkai, MTS ir tarybinių ūkių darbuotojai apdovanoti ordinais ir medaliais, jiems suteikiami garbingi Socialistinio Darbo Didvyrių vardai. Už aukštą derlių, pasiektą 1947 m. 34 Lietuvos žemdirbiai gavo ordinus bei medalius. Jų skaičiuje tarybinio ūkio "Žeimiai" grandininkė Pranas Žmejauskas, gavęs daugiau negu 30 centnerių rugių iš hektaro ir daugelis kitų. Eilė žemės ūkio pirmūnų šiais metais žymiai padidėjo.

Kasdien visoms tarybinėms tautoms broliškai padedant Lietuvos valstietija stato savo šviesią ateitį.

Lawrence, Mass.

Lapkričio 25 d. Ignas ir Rožė Čiuladai apvaikščiojo 35-kis metus savo ženatvės. Į apvaikščiojimą susikvietė gimines ir gerai pavaišino. Jie dar stiprūs, o jau sulaukę anukų. Linkiu jiems laimingai sulaukti auksinio jubiliejaus!

Čiuladai yra dienraščio Laisvės skaitytojai ir progresyvių organizacijų nariai. Veikia už demokratijos reikalus, kiek tik gali ir finansiniai paremia tą judėjimą pagal išgalę.

★ ★ ★

Lapkričio 27 d. atsibuvo oficialis uždarymas Maple Parko. Dalyvavo apie 200 žmonių, ne vien vietos, bet ir iš apylinkės miestelių. Buvo žingeidus ir programėlis. Dalyvavo ir Methuen valdžios žmonių, kurie pareiškė pasitenkinimą Maple Parko tvarka. Sakė, kad čia niekados nebūna jokių nesmagumų, kad Maple Parkas yra vienas iš geriausių visoj apylinkėj. Jo atidarymas atsibus ateinantį pavasarį.

★ ★ ★

Darbininkai manė, kad po Padėkavonės Dienos vėl pagerės darbai, bet apsiriko. Pagerėjimo visai nesimato. Darbai mažėja. Kaip matome, tai klydo tie, kurie tvirtino, kad mūsų šalyje jau nebus daugiau nedarbo. Nepadeda tam ir Marshallo Planas. Mat, į Europą veža ne drabužius, bet tankus, kanuoles ir amuniciją.

Europoje ir Azijoje reakcininkams reikalinga ginklų ir amunicijos pagalba, tą jiems ir gamina. Atrodo, kad mes susilauksime dar sunkesnių nedarbo laikų.

★ ★ ★

Teko patirti, kad tūli kunigai atkalbinėja parapijonus, kad neitų į progresyvių parengimus, gąsdina, kad būk ten jie bus areštuoti. Tas buvo daroma ir pirm Maple Parko uždarymo parengimo. Bet kurie ten dalyvavo, tai matė, kad vietos vyriausybės žmonės dalyvavo parengime ir gyrė Bendrovės tvarką. Todėl, netikėkite toms pasakoms, nepaisant kas jas skleidžia.

S. Penkauskas.

St. Petersburg. Fla.

Na, tai jau ir po Lietuvių Literatūros Draugijos 45 kuopos pikniko, kurio ilgai laukėme. Jis įvyko 28 d. lapkričio. Į pikniko vietą nuvykau dar pusėtinai anksti ir nustebau pamačius, kad pilnas Bernotų kiemas automobilių.

Mat, oras buvo gražus, šiltas, tai visi ir skubėjo anksti į laukus. Rodosi, kad iš kitur, tai buvo daugiausiai chicagiečiai. Teko susipažinti su Rupšiu, Juška, Jarušiu. Buvo svečių ir iš kitur. Malonu buvo susipažinti su Onutės Grieblikienės draugu—Grieblikiu, kurį esu pirmiau mačiusi Pittsburghe laike Lietuvių Demokratinio Suvažiavimo, nes tada buvo delegatu iš Detroit, Mich. Onutę jau pažįstu seniai, nes ji jau trečia žiema, kai čia gyvena. Grieblikai ketina St. Petersburge apsigyventi.

Mus, Floridoje gyvenančius lietuvius, džiugina tas, kad vis susilaukiame daugiau lietuvių, kurie čionai apsigyvena. Bet greta gerų žinių yra ir nesmagių, nes drgg. Urnezai pardavė savo biznį ir ketina iš Floridos išvažiuoti į Phoenix, Arizoną. Gaila, draugiški žmonės ir Urnezas palinksmindavo mus piknikuose grodamas ant koncertinkos. Vis tiek, nuo savęs linkiu jiems laimingos kelionės ir geros kloties naujoj vietoj.

Tiesa, piknike pasigedome dd. Simanų, clevelandiečių, kurie čia pirmiau gyveno ir veikė, taipgi Jono Kraus, W. Stakėno. Tiesa, girdėjau, kad kai kurie iš jų ketina atvykti pas mus žiemavoti.

Garbė Juraičiui iš Orlando, kuris pirmiau atlankydavo mūsų piknikus ir šį kartą atsilankė. Jis atvežė gerų linkėjimų nuo J. Vilkelio. Jonas Vilkelis apgailestavo, kad negalėjo atsilankyti į mūsų pikniką, nes serga, randasi ligoninėje. Linkime jam greitai pasveikti.

Pikniko išvakarėse buvo susirgęs Jurgis Bernotas, pas kurį piknikas įvyko, bet jis greitai pasitaisė ir piknike jau kartu buvo su svečiais.

Liūdna, kad mirė Antanas Žemaitis, kuris visada atsilankydavo su žmona į mūsų piknikus.

Piknikas gerai pavyko. Girdėjau, kad kuopai bus pelno. Mūsų piknikai būna įvairūs, nes į juos atsilanko ne vien vietos lietuviai, bet ir tie, kurie šiuo laiku leidžia vakacijas Floridoj. Dėkui Adelei Pakalniškienei už gardų pyragą, kuris visiems patiko.

Natalia Lenigan.

Cleveland, Ohio

Draugėms ir draugams išreiškiu širdingą padėką, kurie man būnant ligoj mane aplankė ligonbutyje ir namuose ir už suteiktas dovanas ir užuojautos atvirutes. Gyvendamas draugų nepamiršiu. Šiuomi kartu esu sveikas, grįšiu prie kasdienio darbo.

F. Skleris.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, koklo pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

MONTREAL, CANADA

Serga

Turėjo operaciją S. Daukšytė. Ligonė jau sugrįžo namo, bet dar jaučiasi gana silpnai. Linkime jai greit pasveikti.

Mirė

Lapkričio 22-rą dieną mirė Mary Mickus. Velionė buvo 65 metų amžiaus. Po tėvais vadinosi Janušauskiūtė. Paskutiniu laiku gyveno 5926 Jogues St. Tapo palaidota 25 lapkričio, su bažnytinėmis apeigomis.

J. Jotkus mirė 26-tą dieną lapkričio. Velionis buvo jau pusėtinai pagyvenęs žmogus. Buvo jau vedęs antrą žmoną, katra po antruoju vyru vadinosi Annie Shakewich. Tapo palaidotas 29-tą lapkričio su bažnytinėmis apeigomis. Tebūnie mirusiems ramus amžinasis pailsis.

Metinės Iškilmės

Lapkričio 28-tą dieną įvyko Liaudies Balso metinis koncertas, naujoje svetanėje, 5101 Esplanade Ave. Oras pasitaikė gana gražus. Didelė svetainė prigužėjo pilnutėlė publikos. Visų veiduose matėsi koks tai lūkėsys. Tačiau neteko ilgai nuobodžiauti. Programos vedėjas J. Vilkelis, trumpai apibūdinęs koncerto reikšmę, pakvietė ukrainų orkestrą atidaryti koncertą. Jie pagrajino keletą kavalkų gana jausmingai ir gražiai. O tas šaltakūnis smuikas, kiek jis karštų jausmų sukelia. Kiek jis daug prikalba klausovams, jis savo žodžiais priveda prie senos pamirštos praeities, katrą tik tada prisimeni, kai širdis sudejuoja.

Orkestrui pasitraukus, pamatėme dar visai naują dainos žvaigždelę, katra mums pasirorė pirmu sykiu. Jaunutė, graži Birutė Mastavičatė. O jos balsas-balselis, gražutis, švelnus, rodos ir kažkaip sopančią širdį nuglamonėtų, nuramintų, ir užmigdytų svajonių sapne. Klausovai tik nutilo, nurimo tarsi tušti salė būtų. Ta talentingoji dainininkė mums padainavo du sykiu. Šitai jaunuolei tenka didelis kreditas, kad ji tokia jaunutė turi tokį gražų balsą ir jį moka gana gerai kontroliuoti.

Du jaunuoliai: L. Dedonis ir J. Skardžius gražiai pagrojo su mažytėmis armonikėlėmis. Puiku ir tas, kad jaunimas kelia meną, kuom kas gali.

Išblizgėjo ant estrados kita dainininkė, dar jaunesnė, bet jau ji mums matyta G. Taruškytė, vos tik 6-šių metų amžiaus. Ji drąsiai, lyg kareivis, atsistojo ir pradėjo traukti labai gražią komišką dainą. Dega lūpos nudažytos, trumpi plaukai suraityti, ir tt. Moterytės pasijuto kažkaip lyg kad vagiui kai pasakė, kad jo kepurė dega, susimetė akimis. O dainininkė, nors karčiais žodžiais, bet, tikriausiai, teisingai, drožia savo dainą. Ir ta komikė dainininkė buvo išlydėta su didžiausiais aplodismentais.

Sesutės Juraitytės, kaip visuomet, labai gražiai padainavo keletą dainelių.

Šiose Liaudies Balso metinėse iškilmėse dalyvavo ir jo redaktorius J. Yla. Jis, kaipo mūsų darbininkiško laikraščio redaktorius, ir daugiausiai žinių turintis apie mūsų tėviškės padanges, pasakė gana įdomią kalbą.

Mūsų lauktosios viešnios drg. Kenstavičienė ir drg. Abekienė įėjo ant scenos didžiausios audros aplodismentų pasitinkamos. Šios garsios dainininkės jau mums gerai pažįstamos. Ir mes jas pamatę tik laukėme iš jų išgirsti dainų. Jų dainos labai paprastos, bet parinktos, katros daugiausia padilgo klausovų širdis. Ir jos mums jų padainavo nesiskūpėdamos. Dainavo per du sykiu po keletą dainelių. Jau jos baigia, nusilenkia, išeina, o publika ir vėl ploja, šaukia. Ir vėl jos grįžta, dainuoja, glamonėja klausovus savo dainos jausmingais žodžiais. Už jų tokį nuoširdumą dainuojant, paskutinį sykį išėjus ant estrados, jaunosios dainininkės G. Taruškytė ir B. Manstavičiūtė įteikė po gėlių bukietą.

Baigus dainas, programos vedėjas pakvietė draugę Abekienę tarti keletą žodžių apie Liaudies Balso vajų. Mat, draugė K. Abekienė yra ne tik garbinga dainininkė, bet ir garbinga L. B. vajininkė. Ji puikiai nušvietė savo pasekmes vajuje.

Draugas Lesevičius, pirm pradėdamas savo kalbą, perskaitė laišką iš draugų V. ir V. Bunkų. Jie savo laišku sveikino kanadiečių laikraštį ir prisiuntė 7 dolerius aukų. Draugai Bunkai kas metai nepamiršta pasveikinti L. B. su dovana. Po draugų Bunkų pasveikinimo ir pradėjo plaukti pasveikinimai ir aukos nuo ten susirinkusių svečių.

Ir vėl dainos. Jaunosios dainininkės Taruškytė ir Manstavičiūtė padainavo duetą. Manstavičiūtė vaizdavo vaikiną. Jos dainavo komišką dainą ir vynelio iš bonkutės abi patraukė. Merginų choras labai gražiai pasirodė su dainomis. O Vilijos garbingasis choras pasirodė ant pabaigos. Jis puikiai atrodė, bet dar puikiau dainavo.

Visoms viešnioms, visiems koncertó dalyviams ir iniciatoriams, ir atsilankiusiai publikai širdingai dėkuojame už skaitlingą atsilankymą ir aukas. Širdingai dėkuojame draugui J. Gudoniui už patarnavimą su savo mašina. *Koresp.*

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

KALĖDŲ DOVANOS

Jau laikas apsirūpinti pirkiniais Kalėdų dovanom. Labiausia įvertinamos ir ilgos atminties dovanos yra

AUKSINIAI IR DEIMANTINIAI DAIKTAI

LAIKRODŽIAI, ŽIEDAI, BRONSELETAI, LAKETUKAI

Didelis pasirinkimas gražiausių džiulerių
Kalėdų dovanoms yra pas

Joną Patašių

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Prieš City Market

Taipgi taisome laikrodžius ir visokius džiulerius.

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August · Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

DETROITO ŽINIOS

Britanijos Kunigas iš Canterbury Detroite

Pirmadienio vakare, 29 d. lapkričio, nukeverzojau į Music Hall, kurioje kalbėjo pagarsėjęs kunigas, kurį kapitalistų spauda įvardino raudono mokslo skelbėju ("Red Dean").

Pirmininku buvo teisėjas P. H. O'Brien. Jis pasakė trumpą į programą įvedamą kalbą, primindamas apie kunigo Hewlett Johnson, Dean of Canterbury, atsilankymą. Užbaigus jam kalbą, buvo gausus delnų plojimas. Teisėjas O'Brien perstatė dainininkę Celeste Cole.

Pasirodė scenoje juodosios rasės graži dainininkė ir geltonplaukė akompanistė. Juododė dainininkė dainavo tris dainas. Matyt, kad Celeste Cole yra daug dainavusi, nes jos visas judėjimas, išvaizda, buvo aukštos klasės teatro - lošimo vaizde. Balsas nebuvo skaudus, bet vienok malonus, be jokio juodosios rasės akcento.

Po dainų teisėjas perstatė Wm. B. Spofford, Jr. Pastarasis visai trumpai kalbėjo ir perstatė Dean of Canterbury. Kaip tik "Red Dean" pasirodė, tai tik ir pasipylė delnų trenksmas, publika atsistojo. Šturmui nutilus, kunigas H. Johnson pradėjo kalbą temoje — Kelias į Taiką "The Road to Peace."

Dean savo kalboje vaizdavo karų nuostolius ir kančias; prisiminė apie nesutikimą keturių didžiųjų. Jis pasakė, kad Višinskis ir Molotovas ,nesutikdami su Amerikos diktuojamais reikalavimais Jungtinių Tautų posėdžiuose, atsakė: "Ne." "Sovietų diplomatai sakė devynis sykius 'Ne,' kai buvo siūlyta priimt į Jungtinių Tautų tarpą Ispanijos diktatorių Franką, kurį pagimdė Hitleris ir Mussolinis." Kiti Sovietų nesutikimai — "Ne" esą todėl, kad kapitalistų diplomatai nesilaiką Potsdamo ir Maskvos visų didžiųjų patvarkymų. Kaip tik kapitalo atstovai išeina prieš tuos patvarkymus, tai Sovietų atstovai saką "Ne."

Dean of Canterbury pasakė, esą tikras melas, kad Rusijoj bažnyčios uždrausta. Jis sakė, jog Rusijoj, ypatingai Maskvoj, Ortodoksų Katedroj negali sutilpti tikinti žmonės. Jis tą matęs 1945 m., lankydamasis Sovietijoj ir 1946 m.: "Mane leido visur, kur tik aš norėjau eit Sovietų Rusijoj."

Kalbėdamas apie Marshallo Planą išsireiškė, jog tas planas nesąs dėl visų, kurie kare nukentėjo.

Minėdamas Rusijos "įsiveržimą ir užkariavimą" Pabaltijo ir balkaniškų valstybėlių, pareiškė, kad "Rusija neužkariavo tas valstybėles, bet išgelbėjo nuo hitleriško pragaro kančių." Todėl, valstybėlės ir einą sykiu su išgelbėtojais. "Spauda sako melų 99 nuošimčius."

Prisiminęs apie žmonių gyvenimą, Dean sako, jei Amerikos žmonių gyvenimą sakytum šimtu procentų, tai Britanijos žmonių gyvenimas būtų tik 70 procentų, Rusijos būtų 30 procentų, o Chinijos būtų tik 7 procentų. Tai taip jis laipsniavo žmonių gyvenimą, pridurdamas, kad darbininkiškos valdžios gali padaryti daugiau progreso, suveržiamos savo pilvus ir sumažint savo skolas.

Kunigas Johnson pasakė, kad Sovietų praktiški darbai padarė "įsiveržimą" ir į Britaniją. Britanijos valdžia būsianti arčiau socializmo socializuodama mainas, geležinkelius ir tt. Ir galų gale pasakė, kad *"tokie Sovietų Rusijos įsiveržimai pasieks visą pasaulį."*

Dar reikia priminti, kad jis plačiai kalbėjo apie Sovietų padarytą progresą dėl visų žmonių gerovės.

"Sovietų Rusija panaikino nedarbą ant visados ... Visiems žmonėms medikalė pagalba ... Moterys prieš gimdymą gauna šešias savaites atostogų ir po gimdymo tiek pat, su apmokama pilna alga ... Į mokslą leidžia visus, kas turi kokį talentą — jis ir yra mokinamas to, ką jis myli ... Visi turi lygias privilegijas ... Nėra juodų ir baltų skirtumų."

Atominės energijos klausimu, suglaustoje formoje Dean nusistatymas yra: panaikinti bombų gaminimą, o visą atominę energiją paleist industrijai dėl visų žmonių gerovės, o ne žmonių žudymui.

Jo kalbą daug sykių pertraukė aplodismentai — katučių plojimas.

Britaniečiui užbaigus kalbą ta pati dainininkė Celeste Cole dainavo rusų kalboj Rusijos liaudies dainą "Sniego šturmas." Prie tos pridėjo dar porą dainų ir vieną italų kalboj.

Buvo duoti raštiški klausimai: Vienas, kuris man metėsi į akis, tai apie Rusijos "koncentracijos kempes tolimam Sibire."

Dean, atsakydamas pasakė, kad į Sibirą nuvežti septyniolika milijonų žmonių geležinkeliu, kuris turi tik vienas rėles, tai paprastos aritmetikos žmogus gali suprasti, kad tas yra melas. Pridūrė, kad pačioj Britanijoj yra keliolika tūkstančių tokių kempių, kur žmonės dirba nematydami nei dangaus, nei žaliumynų, nei tyro oro — jis veda kalėjimų sistemą. Kad ir tolimam Sibire daug geriau būtų koncentracijos kempėj būnant tyrame oro kvapsnyj, matant žaliumynus, negu uždusintam kalėjime.

Jis dar dadėjo, kad jis matęs vokiečius belaisvius Stalingrade ir Rumunijoj. Jie dirba tyrame ore, nuogi, saule įrudinti. Kai rusams šventė, tai ir nelaisviai laisvi nuo darbo.

BŪKITE ATSARGŪS
Ypatingai Senęsni Žmonės

Mainantis orui, dauguma žmonių serga slogomis ir kitokiomis ligomis. Būkite prisiruošę, kad atsiginti nuo ligų, naudokite **No. 2 M. J. Švilpas Salve-Mostis,** kuri suteikia malonios šilumos. Gaivina kraują ir prašalina įvairius paviršutinius skausmus, kaip tai: reumatizmą, kojų ir rankų skaudėjimą, pusiau sprando, sąnarių ir muskulų. Sustingimą, neveiklumą, tirpimą, mėšlungį, traukimą, nikstelėjimą, persišaldymą ir aštrų kosulį nuo persišaldymo. Greitai gausite pagalbą.
Kaina $1.

Taipgi kurie turite odos ligas, išbėrimus, votis, (rash), nušašimą, Athlete's Foot, Sinus, nudeginimą, nušutimą, nosies ar burnos nesveikumą, ronas (tik ne vėžio), kojų tynimą ir skaudėjimą, vartokite **No. 3 M. J. S. Miracle Salve.** Ši mostis stebėtinai greit gydo. **Kaina tik $1.** Jeigu turite kokius niežėjimus ar Poison Ivy, vartokite **No. 4 Salve,** nuo niežėjimo. **Kaina $1.**

Jei turite piles (varvančias ar ne), vartokite **No. 5 naujai išrastą mostį,** tuoj prašalina piles be pjaustymo. **Kaina tik $2 už dėžutę.**

No. 1 M. J. S. Miracle Ointment nuo danties skaudėjimo. Prašalina gėlimą ir smegenų (gums) nesveikumą. Kad ir neturite dantų ir skauda smegenis, tai tuoj gausite pagalbą nuo šios mosties. **Kaina $1.** Kurie pirksite už $5, gausite ekstra dovanoms vieną dėžutę.

Siųsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir money-orderį ar čekį. Iš Kanados reikia pridėt 25c ekstra. Siunčiame ir C.O.D., reikia pridėti 30c pašto ženkleliais. Adresuokite:

M. J. ŠVILPA
P. O. Box 73, Sta. A
Hartford 6, Conn.
Hartfordiečiai galite pirkti pas E. Beirs (vaistinėj) 158 Park St.
(adv.)

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALŪS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

REIKALINGI VYRAI
HELP WANTED—MALE

REIKIA VYRŲ
Mes turime keletą tuščių vietų mūsų geso ir elektros išdirbimo fabrike.
Kreipkitės:
429 ATLANTIC STREET,
STAMFORD, CONN.
THE CONNECTICUT POWER CO.
(282-287)

BERKELEY, CAL.

Perdidelis Entuziazmas

Kalifornijos Universiteto studentai, sužinoję, kad jų futbolės jauktas parinktas Rose Bowl rungtynėms su Stanford Universiteto jauktu, sukėlė riaušes iš džiaugsmo.

Jie grūmėsi su policija ir ugniagesiais gatvėse, tarsi jie demonstruotų už žodžio laisvę.

Stanford Universitetas irgi yra Kalifornijoj. Jis tačiau yra privatis, ne valstijos. Jis įkurtas milionieriaus vardu Stanford pagerbimui savo sūnaus, kuris mirė sulaukęs 21 metų.

Sportas Svarbiau Mokinimo

Northwestern Universiteto studentai (Evanston, Ill.) irgi sukėlė demonstracijas, sužinoję, kad jų futbolės jauktas parinktas rungtynėms Rose Bowl'e su Golden Bears jauktu.

Net ir fakultetas porą dienų "šventė" dėlei to.

Northwestern betgi, vieton riaušių, suruošė šokius.

Tūli universitetai perdaug svarbos priduoda sportui, pastato jį net aukščiau mokslo.

V.

PRANEŠIMAI

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 8 d., 408 Court St., 8 v. v. Turėsime svarbių reikalų, dalyvaukite. — Fin. Sekr. (286-287)

WATERBURY, CONN.

LLD 28 kp. susirinkimas įvyks gruodžio (?—Adm.), 103 Green St., 7:30 v. v. Draugai, malonėkite susirinkti, yra svarbių reikalų, taipgi bus kuopos valdybos rinkimai. Išgirsime raportą iš LLD 3-čios Apsk. konferencijos, kuri įvyko gruodžio 5 d., Hartforde. Tad būkite susirinkime, galėsite pasiimti knygą "Žmogus ir Mašina."—S. Meison, fin. sek. (286-287)

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometristų
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5943

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Naujas Rekrutavimo Stoties Vedėjas

Saržentas Ralph M. Crawford tapo paskirtas J. V. Armijos ir Air Force rekrutavimo stoties Williamsburge visuomenei informuoti skyriaus vedėju. Stotis randasi Laisvės kaimynystėje, 246 Graham Ave., Brooklyne.

Saržentas Crawford, neseniai baigęs tam speciališką mokyklą Carlisle Barracks, Pennsylvanijoje, taipgi ėjęs tas pareigas U. S. Army Buildinge, New Yorke, pavaduoja saržentą Norman Moran, ilgai veikusį šioje stotyje. Moran dabar pasiėmė atsakomybę veikti su keliaujančia rekrutavimo stotimi — SONY Recruiting Caravan.

Naujasis vedėjas užtikrina, jog jis kooperuos su vietine spauda, organizacijomis, radio ir kitomis įstaigomis ne vien tik informacijomis, bet taip pat ruošime susiedijos kampanijų, paradų ir kitų veiksmų.

Valia Praustis

Namo rendauninkė Mrs. Hergenrother ir namo savininkė Mrs. Olsen, gyvenančios 707 Ditmas Ave., atsidūrė teisme už maudynę. Rendauninkė skundėsi, kad jai pradėjus maudytis savininkė užsukusi karštą vandenį, tuomi netiesioginiai bandydama ją išvaryti, o savininkė skundėsi, kad rendauninkė perdaug vartojanti vandens, dėl to ji nespėjanti prišildyti vandens kitiems gyventojams ir sau.

Teisėja Lehrich patvarkė, jog savininkė negali spręsti, kiek kartų rendauninkė gali praustis. Tačiau, jeigu atsiranda per didelių sunkumų, gali kreiptis į atitinkamas įstaigas.

Gary Stepsis, pusantrų metų amžiaus, kaip nors įkliuvo pirštuką į bonkutės dangtį. Reikėjo policijos nepaprastos pagalbos grupės tam dangtukui nuimti.

Jurgį Kuraitį Išvežė Į Naugatuck, Conn.

Jurgis Kuraitis, dienraščio Laisvės darbininkas, eilės organizacijų narys, miręs gruodžio 3-čiosios rytą, gruodžio 4-tą išvežtas į Naugutuck, Conn. Pašarvotas Buckmiller Funeral Home, 22 Park Pl., Naugatuck, Conn. Laidos antradienį, gruodžio 7-tą.

Šermenų ir laidotuvių reikalai vedami jo brolio Adomo, plačiai žinomo Naugatuck'e ir apylinkėje biznieriaus. Jis su žentu Schweitzer ir graboriumi atvyko brolio atsiimti ir nusprendė visas apeigas atlikti tenai. Taigi, Brooklyne ilgiausia gyvenusį ir veikusį Jurgį didžiuma brooklyniečių atsisveikiname nei nebepamatę.

Apie velionį Kuraitį yra plačiau rašoma kitoje šio laikraščio vietoje.

Kaip Greit Žlugs Čiang Kai-sheko Režimas?

Ko čionai atvyko poniulė Chiang Kai-shekienė?

Ką Kinijos liaudies laimėjimai reiškia mums?

Ar mūsų armijos kariaus Kinijoje?

Ar mes galime pasukti dalykus vienon ar kiton pusėn?

Tie ir daugelis kitų tolygių pasaulinės svarbos klausimų bus atsakyti Lietuvių Literatūros Draugijos 1-mos kuopos rengiamose prakalbose šio ketvirtadienio vakarą, gruodžio 9-tą, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 7:30 vakaro. Įėjimas nemokamas. Kalbės:

Antanas Bimba ir
Rojus Mizara.

Rengėjai prašo visus Laisvės skaitytojus ruoštis dalyvauti ir kitus kviesti.

Iš Lietuvių Am. Piliečių Klubo Priešmetinio Susirinkimo

Praėjusį penktadienį įvyko Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo priešmetinis susirinkimas. Narių dalyvavo daug.

Be kitų reikalų-reikalėlių, kurie kiekviename klubo mitinge tenka išspręsti, buvo rinkta pašalpinio Klubo valdyba.

Pirmininku išrinktas tas pats Ch. Kerwin - Kreivėnas; iždininku — Vilčinskas (tas pats); finansų raštininku Čepulis, — tas pats; maršalka Brazaitis,—tas pats.

Kadangi šiame mitinge nebuvo advokato Vižlianskio, kuris per keletą metų ėjo pareigas politinio Klubo vadovo, — Vižlianskas išvykęs į Franciją turbūt biznio reikalais, — tai sekamiems metams Klubo politiniu vadovu tapo išrinktas adv. Andžiulaitis.

Biznio skyriaus board-direktorių tarybos pirmininku išrinktas tas pats Brunskis, — jam buvo pakelta ir alga. Biznio skyriaus valdybos finansų sekretorium išrinktas tas pats Vaitukaitis, — jam nutarta nupirkti rašomoji mašinėlė. Direktoriais išrinkti: A. Balčiūnas, — tas pats, ir Kraujalis,—naujas.

Ilgai buvo diskusuota dėl gydytojo-daktaro. Per ilgus metus Klubo gydytoju-daktaru (kuris patikrina naujų aplikantų sveikatą) buvo dr. Waluk (Valukas), bet jis, tūlų narių nuomone, nelabai nori šias pareigas eiti. Tad nutarta ieškotis jaunesnio gydytojo-daktaro. Kadangi nežinia, kuris iš jaunesniųjų gali ar nori eiti šias pareigas, tad nutarta, kad Klubo valdyba susisiektų su jais, pasitartų ir paimtų tą, kuris, jų nuomone, yra geriausias ir tinkamiausias.

Senas Narys.

Divorsų skandalas, menama, sukrėsiąs viduramžiškus, paikus divorsams įstatymus New Yorko valstijoje.

Williamsburgo Medžiotojai

Ignas Pečinskas su grupe kitų Williamsburgo medžiotojų klubo narių šiuom tarpu medžiojo Catskill, N. Y., kalnuose. Nušovė gražų briedį ir parsivežė jį pas Napoleoną Polį į Long Island City, L. I. Lapkričio 29 d. jie ten turėjo briedienos vakarienę.

Dabar Ignas Pečinskas, Jonas Rikis su sūnum, grįžusiu iš Vokietijos, išvažiavo į Massachusetts miškus stirnų medžioti. Jie ten tikisi pasirinkti zuikių ir paukščių.

Linkime medžiotojams gero pasisekimo. **Reporteris.**

Kalėdoms Artėjant

Veik kiekvienas žmogus galvoja ką nors apdovanoti, vaduodamasis Amerikoje įsigyvenusia tradicija. Gražiausia, labiausia įvertinama ir ilgiausios atminties dovana yra iš džiūlerių. Būtent: laikrodėliai, žiedai, deimantai ir kiti brangdaikčiai.

Tačiau auksinius daiktus perkant reikia pasirinkti krautuvę, kuria būtų galima pilnai pasitikėti. **Robert Lipton Džiūlerių Krautuvė, 701 Grand St., Brooklyn,** yra vienis seniausių ir labiausia patikimų auksinių daiktų krautuvių, įsteigta 1892 metais. Ten jūs gausite teisingą aptarnavimą, amerikoniškai sakant, "Square Deal." Jie garantuoja kiekvieną daiktą, ką tik jie parduoda. Yra ir daugiau rimtų priežasčių, kodėl jūs turėtumėte pirkti iš **Lipton:** pas juos yra didelis sandėlis, yra visko pilniausia, ko tik jums reikia iš džiūlerių. Didelis stakas puikiausių nacionaliai garsinamų dovanų dirbinių. Kainos yra žemiausios, kaip tik begalima prie dabartinių sąlygų.

Užeikite pas **Robert Lipton** pasižiūrėti daiktų ir pasitarti apie kainas. Maži rankpinigiai paiaikys jums bi kurį daiktą, iki jūs būsite pasirengęs pirkti.

(Skelbimas)

Iš Aido Choro Susirinkimo

Lapkričio 19 d., penktadienį ,8 val. vakare, Liberty Auditorijoj, įvyko Aido Choro susirinkimas.

Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkė Eva Mizarienė. Skaitytas paskutinio susirinkimo protokolas ir priimtas. Iždininkas P. Grabauskas pranešė apie Aido Choro stovį. Eva Mizarienė išdavė raportą iš įvykusio pikniko Lindenę, kurį buvo surengę draugė Sietyno ir Aido Chorai. Įvykusio paskutinio Aido Choro parengimo komisija negalėjo išduoti pilno raporto, nes dar galutinai nėra sutvarkyta atskaitomybė.

Skaitytas laiškas nuo Namo Bendrovės, kuriame prašoma piniginės pagalbos teismo išlaidų padengimui. Nutarta duoti tuojau $10, o vėliau daugiau—turint omenyje mūsų būsimo parengimo pelną.

Kalbėta apie pavasarinį Aido Choro parengimą ir nutarta neatidėti kitam susirinkimui, nes, pagaliaus, trumpas laikas beliktų prisirengimui. Tad išrinkta komisija, kuri rūpinsis veikalo parinkimu, iš trijų narių: Lillian Kavaliauskaitė, Sylvia Pužauskaitė ir Vera Bunkienė.

Eva Mizarienė pranešė, kad yra proga Aido Chorui rengti Naujų Metų sutikimą naujame name. Visi nariai su entuziazmu pritarė šiam reikalui. Naujų Metų parengimo komisiją sudaro: Adelė Graunas,, Povilas Venta, Juozas Dagys, Lillian Briedis, Florence Kazakevičiūtė, Dolores Vaitkus ir Juozas Nevinskas. Beveik visi čiagimiai jaunuoliai. Tai puiku! Ši komisija pasižadėjo parodyti ką nors naujo, įdomaus. Salę papuošti, kad suteikti svečiams jaukią-malonią atmosferą.

Duotas įnešimas ir priimtas surengti draugiškas vaišes choristams ir jų artimiesiems. Šiuo mostu Aido Choras nori parodyti įvertinimą tų šeimų — tėvų, kurie leidžia savo dukras bei sūnus veikti mūsų pažangiam veikime. O patys choristai, savaime aišku, yra užsitarnavę tokio sujėjimo. Šios vaišės įvyks gruodžio mėn. 11 d., šeštadienį, Kultūriniame Centre. Valgius paruošti ir bendrai tvarkai vesti išrinkta komisija iš šių narių: Valentina Nevinskienė, Nelie Ventienė, Mary Misevičienė, Vera Bunkienė, Charlie Juknys, Petras Grabauskas, Juozas Kepalas ir Povilas Venta.

Choro mokytojas Jurgis Kazakevičius priminė apie atvežimą muzikos knygoms spintos, kuri dar tebesiranda Laisvės name. Povilas Venta savanoriai sutiko šią spintą atvežti į naują namą.

Kalbėta apie įsigijimą visiems choristams tautiškų rūbų, bet kadangi nelabai daug narių buvo susirinkę, o nuomonių apie šį reikalą yra įvairiausių, tad palikta smulkiau - nuodugniau apkalbėti per metinį susirinkimą.

Narių turėjo dalyvauti daugiau, nes šis susirinkimas kai kurių buvo labai laukiamas. Prieš pabaigą susirinkimo įsisiūbavo gana sveika savikritika. Tas gerai! Daug kultūringiau yra aptarti mūsų susirinkimuose apie Aido Choro veiklą bei tvarką, negu užkulisiniai nepamatuotus gandus skleisti. **H. F.**

REIKALAVIMAI

Reikalingas šuniukas. Kas turite šuniuką, kurį norite atiduoti arba parduoti, prašome skambinti žemiau pažymėtu telefonu. Mes užtikriname, kad šuniukas bus tinkamai užlaikomas, beje, pageidaujama, kad jis būtų geras sargas. Skambinkite darbo dienom tarpe 8 val. ryto ir 6 val. vakaro. Klauskite Mr. Anthony Linkus, Jr. MIchigan 2-2068.
(283-286)

SUSIRINKIMAI

RIDGEWOOD, N. Y.

LDS 103 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., Šapolo-Vaiginio salėje, 147 Thames St., Brooklyne. Dalyvaukite susirinkime ir užsimokėkite savo duokles, nelaukite iki būsite suspenduoti. Taipgi palengvinkite Centrui sutvarkyti metinius raportus. — P. Babarskas, prot. sekr.
(286-287)

Demokratų Apetitai Jiem Kainavo Žymią Teisėjo Vietą

New Yorko valstijos apeliacinis teismas vienbalsiai nutarė neleisti perrinkti palikimų teisėją (surrogate). Tad bus užtvirtintas teisėju Geo. Frankenthaler, republikonas, gavęs tik 1,150 balsų daugiau už demokratų kandidatą teisėją John A. Mullen'ą.

New Yorko apskrities demokratai galėjo tą vietą laimėti, jeigu nebūtų norėję apžioti viską. Jeigu būtų tarėsi su darbiečiais ir darę kai kurių nuolaidų jiems, statę darbiečiams remtinesnį kandidatą, tuomi būtų gavę darbiečių paramą. Nesusitarus, darbiečiai statė savo atskirą kandidatą O. Rogge, kuris gavo virš 23 tūkstančių balsų.

Apartmentinio namo koridoriuje, 205 W. 52nd Street, New Yorke, rastas paliktas apie 3-4 savaičių amžiaus berniukas. Jį nuvežė pamestinukų prieglaudon.

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Elektriška Rašomoji Mašinėlė

Laisvėje neseniai buvo rašyta, jog New Yorke įvykusioje New Yorko Jubiliejaus Parodoje, International Business Machines Korporacijos skyriuje, lietuvių kilmės chicagietė Puodžiūnaitė demonstravo tos firmos elektriškąją rašomąją mašinėlę — IBM Electric Typwriter.

Naujasis IBM Elec tric Typewriter

Firma tų mašinų turi jau ir pardavimui, dvejopų modelių, Standard ir Executive, kurių vieną matote šiame paveiksle . Jos kaspino, eilučių, kraštų kontrolė daug pagerinta, pagreitintas darbas. Jos visa mašinerija uždengta apsaugai nuo dulkių.

Viena svarbia naujove organizacijų sekretoriams yra tos mašinėlės daugelio kopijų vienu kartu rašymo kontrolė--Multiple Copy Control. Galima nustatyti kopijų daugiui pritaikytą mašinos spaudimą, padaryti vienu mušimu daugiau, aiškesnių kopijų. Nereikia smarkiau mušti, pati mašina tą kontroliuoja.

Kaspinas vartojamas trimis aukščiais — abiem kraštais ir viduriu, prailginant kaspino tarnybą.

Executive modelis turi trejopos formos ir dydžio raides, norintiems techniškai įvairiuoti laiškus, parašyti panašiais spausdintiems. **Sk.**

PARDAVIMAI
Parsiduoda batų taisymo krautuvė, arba galima išnuomoti. Didelė vieta, renda žema. $1800. Adresas: 64-09—56th Rd., Maspeth, N. Y.
(281-286)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel STagg. 2-3842

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

GRUEN CURVEX ROYALTY
Full-size 17 jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled.....$59.50

2926

Dėl dailių džiūlerių visokių rūšių, dėl
KALĖDINIŲ DOVANŲ

APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S Jewelry Store
Įsteigta 1892
Deimantai, Laikrodžiai, Džiūleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų perdaug skaitlingų suminėti.
Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.
Kiekvienas pirkinys garantuojamas.
Apsimoka pirkti pas—
LIPTON 701 Grand St., Brooklyn
arti Graham Avenue

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums Per Albiną Stripinį
Permanent Waves
$7.50 UP
Swirl Cut $1

for difficult, resistant, for bleached for dyed... or baby fine... hard-to-wave hair...
AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užeiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, šaltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams švelnią, naturalę išvaizdą... blizgantį malonumą, kuris sukelia komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatai būna patogus šukom ir šepečiui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdų.

Fashion Center Hairdressers 240 Grand Street Brooklyn, N. Y.
For Appointment Call EVergreen 4-2525
Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.